MAIL-EDITIE.

De Zuid Afrikaan

VEREENIGD MET DE VOLKSVRIEND.

DEEL 60. KAAPSTAD, DINGSDAG, 17 JUNIJ 1890. NO. 5,368.

Paarden! Ezels! Ossen!

Lees Hier! Lees Hier!!

PUBLIEKE VERKOOPING

OP ZATURDAG,

28 JUNIJ 1890,

Ten Dorpe Caledon,

VAN

30 Fraaije Jonge Ruinpaarden
12 „ „ Ezels
10 Merries
30 Extra Vette Slagtossen.

Bovengemelde Paarden en Ezels zijn allen in goede conditie en geschikt voor dadelijk gebruik. Onder de Paarden zijn egale kleur Paarden zoods Blauw, Vos en Bruin.

De Ossen zijn in een uitmuntende conditie en waarlijk vet.

VRIENDEN HOORT HIER.

De heer FABRICIUS, heeft ons gezegd dat ons het bekend moet maak dat zijn Vee die hij dit maal opbrengt de mooiste Troep zal zijn die hij nog ooit opgebragt heeft.

Kom kijk mooie Paarden en Ezels en vet Ossen.

J. G. FABRICIUS.

Caledon, 11 Junij 1890.

DEMPERS & MOORE, Afslagers.

N.B. De heer FABRICIUS, is gereed om goed gedresseerde paren Paarden te Koop. Brengt dus uw Paarden naar de Vendutie, op 28 Junij, en indien zij hem aanstaan kunt gij goede prijzen verwachten.

APPLIKATIES

MET Getuigschriften van bekwaamheid gerigt aan den Ondergeteekende worden gevraagd tot 1 Julij eerstk., voor de betrekking van Onderwijzer of Onderwijzeres in de Derde Klas Publieke Gouvernements School te Winterbeek, Tulbagh.

Applikanten te melden of zij bereid zijn de School te aanvaarden met kwartaal beginnende in Julij of dat in October.

Salaris £60 per jaar, waarvan £18 moet betaald worden voor logies.

P. L. LE ROUX,
Secretaris.

Tulbagh, 10 Junij 1890.

GESTOLEN van de Plaats Altona, te Somerset West, een Klein Donkerbruin Ruinpaard met doove kol, laatst gezien nabij Eersterivier. Degenen bij wie het moge aangebragt worden, gelieven kennis te geven aan den ondergeteekende. Alle billijke kosten zullen betaald worden en die het Paard ophoudt zal in regten vervolgd worden. Het Paard is zeer bekend en heeft den naam van Ruby.

D. J. MALAN.

12 Junij 1890.

PUBLIEKE VERKOOPING

OP

Dingsdag en Woensdag,

5 en 6 AUGUSTUS AANST.,

TER PLAATSE

Rietfontein, Kenhardt,

3,000 Schapen en Bokken
300 Ossen en Aanteelbeesten
60 Paarden
1 Goedgeteelde Hengst
1 Wagen.

De Pacht van de Plaats "Rietfontein," Dist. Kenhardt, tot 7 April 1891. en wat verder zal worden voortgebragt.

B. M. N. VAN NIEKERK.

VOORSPOEDIG Bevallen van een welgeschapen Zoon, de geliefde echtgenoote van

J. W. ASPELING.

16 Junij 1890.

OVERLEDEN, op Donderdag morgen 12 dezer, in haar 38ste jaar, MARIA, voor 30 jaren, getrouwe bediende van den heer en mej. P. MARAIS, Bordeaux, Zeepunt.

DOODBERIGT.

AAN nabestaande Familie en Vrienden wordt bekend gemaakt door de gezamenlijke Kinderen, dat het den Alwijzen God behaagd heeft mijn geliefde Moeder JOHANNA MARIA WINTERBACH (eerst gehuwd geweest met mijnen Vader TOBIAS JOH. WIESE, en na zijn overlijden met J. N. DE VILLIERS) tot Zich te nemen, op 14 dezer, in den ouderdom van 76 jaren, 2 maanden en 25 dagen. Haar leven was Christus en haar sterven haar gewin.

D. E. AMOS,
geb. WIESE.
M. E. MALHERBE,
geb. WIESE.
T. J. WIESE.
J. C. WIESE.
W. WIESE.

Kaapstad, 16 Junij 1890.

STELLENBOSCH.

In den Insolventen Boedel van MOOS AARON, PIETER POOL, Winkelier en Slagter.

OP de Verkooping van den heer ABRAHAM KORSTEN, die gehouden zal worden op

Woensdag, 18 dezer,

Zullen mede worden verkocht, al de UITSTAANDE REKENINGEN in bovengemelden Boedel,

Zonder de Minste Reserve.

ALSMEDE, 1 Aandeel in de Stellenbosch Distrikt Bank.

J. G. MADER,
Afslager.

Stellenbosch, 14 Junij 1890.

Victoria College en Openbare School, Stellenbosch (geïncorporeerd bij Parlements Acte.)

VICTORIA COLLEGE—Nieuwe Cursus begint, 22 Julij.
TOELATINGSEXAMEN 22 Julij
CIVIELE DIENST KLASSE—Nieuwe Cursus begint 22 Julij.
GOUVERNEMENTS LANDBOUWSCHOOL—Nieuwe Cursus begint 22 Julij.
OPENBARE JONGENSSCHOOL, Nieuwe Cursus begint 14 Julij.

De Senaat heeft *drie* Beurzen beschikbaar voor gematriculeerde Studenten, die zich aan 't College voor het voor B. A. Examen wenschen voor te bereiden. Voor verdere inlichtingen zie men den Collegekalender, op aanvrage verkrijgbaar bij den Ondergeteekende.

J. H. NEETHLING, V.D.M.,
Hon. Sec.

Kookkachels voor Iedereen.

GEEN Buiten Huishouding behoorde voor Bakken en Kooken zonder een goede uitzuinigende KACHEL te zijn.

Voor 5 Potten £3 12 0
Voor 5 Groote Potten ... 5 15 0

En de KACHEL VOOR BOEREN, voor het Bakken van Brood, ens. van af £10.

Zend voor Prijslijst.

J. DUFFETT,

Burgstraat, Kaapstad

ONDERWIJZER.

WORDT gevraagd een Onderwijzer, bedreven in 't Engelsch zoowel als het Hollandsch, voor een lief Huisgezin te Schimmelfontein, 5 uren van Victoria West. Acht of tien Kinderen in de School. Salaris £60 per Jaar en Vrije Woning.

G. A. MAEDER, V.D.M.

Lees dit, en Zeg het Voort.

OMTRENT Een Duizend (1,000) Prachtige Jonge Limoenboomen van 3 en 4 jaren oud, te bekomen tegen lagen prijs, bij den ondergeteekende op zijne Plaats Rondegat, nabij het Dorp Clanwilliam.

Doe dadelijk aanzoek.

A. E. VAN WIJK.

Uitmuntend Winterveld

VOOR

200 STUKS GROOTVEE.

DE Ondergeteekende biedt hiermede Prachtig en Gezond Winterveld aan voor 200 Stuks Hoornvee, tegen billijke betaling, tot 31 Augustus, op zijn alom beroemde Plaats "Rondegat," Distrikt Clanwilliam.

A. E. VAN WIJK.

Adres: A. E. VAN WIJK,
P. O. Rondegat, Dist. Clanwilliam.

DE heer E. TAMSEN Waterberg, Transvaal koopt nog gebruikte Postzegels alleenlijk voor kontant geld. De Hoogste Prijzen worden betaald voor Oude Zegels, die niet meer in gebruik zijn. Schrijft per Post Kaart voor de Prijslijst.

THORNE, STUTTAFORD & CO.,

HOUDEN EENE

GROOTE VERKOOPING,

Alvorens het Opnemen van den Voorraad.

Groote Koopjes kunnen gemaakt worden, daar elk Artikel grootelijks in prijs zal verminderd worden.

De Zuid Afrikaansche Vruchten Uitvoer

EN

Algemeene Produkten Maatschappij

(BEPERKT)

ZAL binnen kort Groote Bezigheids Plekken Openen in de Kaapstad voor het ontvangen van Vruchten en Groenten van alle soorten, en het voorzien van Schepen, Gouvernements Inrigtingen. Millitaire Authoriteiten, Scholen, Colleges, Hospitalen, Hotels, Private Families, enz. tegen de laagste prijzen. De Maatschappij zal ook eene groote Winkel in eene Centrale positie openen voor het verkoopen van Vruchten en Groenten, ens. te worden ingerigt en gedreven op Europeesche manier. Tak Winkels zullen ook in verscheidene Distrikten binnen kort geopend worden voor de gereede en gemakkelijke voorziening van de inwoners.

De Maatschappij zal direkt handelen tusschen den producent en den Verbruiker, en zal dus in staat zijn, om tegen de aller laagste prijzen te verkoopen.

De Maatschappij zal in alle soorten van Vruchten en Groenten, Boter, Eijeren, Pluimvee van alle soorten, enz. handelen, en zal

VRUCHTEN UITVOEREN.

Alle orders zullen gereede attentie erlangen. De striktste zindelijkheid en beleefdheid zal bij al de Handelhuizen in acht worden genomen, en de ondersteuning van het Publiek wordt verzocht.

ENGELSCHE EN SCHOTSCHE

Law Levens Verzekering Maatschappij.

(OPGERIGT 1839.)

CURATOREN.

De Hoog-Edele LORD HALSBURY, Lord Hooge Kanselier van Groot Brittanje.
De Hoog-Edele De GRAAF VAN GLASGOW, Lord Klerk Registrateur van Schotland.
De Hoog Edele heer LORD MONCREIFF, vroegers Lord Regter Klerk van Schotland.
De Hoog-Edele LORD VENTRIS.
De Edele LORD ADAM, een van de Regters van het Hof.
De Wel-Ed. Heer WILLIAM SMYTHE, van Methven.
De Wel-Ed. Heer EDWARD KENT KARSLAKE, Q.C.

Kapitaal	£1,000,000
Onopgeroepen	930,000
Belegde Fondsen (Overtroffen)	1,600,000
Betaalde Vorderingen	2,700,000
Bestaande Versekeringen (overtroffen)	4,750,000

Alle soorten van Levens en Begiftiging Verzekeringen en Jaargelden toegestaan.

Dubbel Voordeel Verzekeringen. Liberale condities. Volle bijsonderheden op applikatie.

Negentig percent van de geheele Voordeelen op Levens Bezigheid gaat naar de Verzekerden.

Praktisch en Onderling Kantoor; doch sterker.

ZUID AFRIKAANSCHE TAK:

COMITE,

De Wel-Ed. Heer ANDRIES OHLSSON, L.W.V.
De Wel-Ed. Heer ALEXANDER MAIR, Algemeene Bestuurder van Het Zuid Afrikaansch Leen-, Verband en Handels Agentschap (Beperkt.)
De Wel-Ed. Heer C. A. FAIRBRIDGE, Q.P

RESIDEEREND SECRETARIS.

CHARLES W. CORLETT.

HOOFDKANTOOR VOOR ZUID AFRIKA,

133, LANGEMARKTSTRAAT, KAAPSTAD.

Energieke Agenten worden gevraagd voor de Kaapkolonie en naburige Staten.—Doe aanzoek bij den Resideerenden Secretaris.

Nieuwe Patente Water Lift of Noria (Bakkies Pomp.)

OM groote hoeveelheden water op te trekken uit groote diepten, voor besproeijing of voor hegeven van Water aan vee. Het wordt gewerkt door een of meer Muils, Paarden, of Ossen volgens de diepte is, en de hoeveelheid van water, die moet worden opgetrokken. Een Muil trek omtrent 3,000 gallons water op in een uur. Deze Machines verschelen geene hoorbare opsetting en trekken meer water op voor de aangewende kracht, dan eenige andere soort van Pomp. Prijzen en alle andere informatie kunnen verkregen worden van de Eenige Agenten

GEORGE FINDLAY & Co.,

Pakhuizen van IJzerwaren, Gravestraat.

KAAPSTAD.

De Ontdekking van den Dag is "Reibasque's" Carragheen Extract.

EEN WERKELIJK Wonderbare Medicijn voor de spoedige genesing van Verkoudheden, Hoesten, Influenza, Schorheid, Verlies der Stem, en alle andere vormen van Borstkwalen, zoo heerschende in dezen tijd des jaars. CARRAGHEEN EXTRACT verwijdert spoedig de koortsigheid van Verkoudheden, maakt het Slijm los, maakt dezelfs uitspuwing gemakkelijk en verzacht den Hoest; het is een volmaakte balsem, en zeer aangenaam om in te nemen. CARRAGHEEN EXTRACT *is de ontdekking van een uitstekenden Borst Doctor, en werd met opmerkenswaardig succes gebruikt gedurende de laatste Europeesche Influenza Epidemie.*—In twee Grootten, 1s. 6d. en 2s. 6d. Per Post 1s. 10d. en 3s. 2d., met P. O. Order.—Centraal Depot en Eenige Eigenaar, C. H. BOSENBERG, Swaan Apotheek, Breestraat, Kaapstad.

Simonsstad Spoorweg.

Kennisgeving aan Aannemers en Bouwmeesters.

TENDERS zullen door den Ondergeteekende ontvangen worden tot en op den 23sten dezer, voor het Oprigten van een Gebouw voor Passagiers en Platforms te Simonsstad Statie.

Plannen en Specificaties kunnen gezien worden *of* bij het Kantoor van den Distrikt Ingenieur te Kalkbaai, *of* bij het Kantoor van den Hoofd Ingenieur, te Kaapstad.

De laagste of eenige Tender niet noodzakelijk te worden aangenomen.

H. J. PAULING,
Hoofd Ingenieur.

Kantoor van den Hoofd Ingenieur,
Kaapstad, 14 Junij 1890.

AAMBEIJEN POEDER.

HET succes dat tot hiertoe gepaard ging met het gebruik van bovengenoemde Medicijn, heeft den Eigenaar, den heer C. H. BÖSENBERG, er toe gebragt deselve meer prominent voor de aandacht van het Publiek te brengen; het werd in vergevallen bewesen een seer krachtig middel te zijn tegen deze zoo algemeen heerschende siekte, die aangedruid wordt door hoofdpijn, kortsigtigheid, drukking op de oogen, angst, duiseligheid, gebrek aan geestkracht, onregelmatigheid in het bloed-pijn in de lenden en verstopping.

De bijzondere eigenschappen van dit Poeder om het bloed te verdunnen en een vrijen bloedsomloop te bevorderen, om de werking der ingewanden te prikkelen en te regelen, en se te zuiveren van slijmerige en scherpe stoffen, nemen de onaangename uitwerkselen weg en genesen de siekte. Het zal ook zeer heilzaam bevonden worden wanneer het gebruikt wordt als bovengemelde voorteekenen, de voorloopers van RHUMATISCHE JICHT sich voordoen, en ook bij drukking op de borst, droogheid, jeuken en chronische aandoeningen van de huid, en bij watersucht, meer bijsonder wanneer deze uit onderdrukte uitwaseming voorkomt.

Als een huismiddel bij verstopping kan het veilig worden aanbevolen, alsmede voor de behandeling van uitslag bij kinderen.

Volle bijzonderheden vergezellen elken Bottel. Prijs 2s.; per Post 2s. 6d.

BEREID DOOR DEN EENIGEN EIGENAAR

C. H. BÖSENBERG, Chemist en Droogist, Swaan Apotheek, Hoek van Bree- en Kortemarktstraat, Kaapstad.

Geen connectie met eenige andere Bezigheid in de Kolonie.

N.B.—Dit geneesmiddel is bereid in den vorm van een Poeder, zoodat het voor altijd kan gehouden worden, zonder desselfs eigenschappen te verliesen; een voordeel en andere mengsels niet besitten.

D. ISAACS & CO.

MEUBELFABRIEKANTEN,

Bekleeders en komplete Huis-Meubileerders,

BIEDEN NU AAN

De Grootste Voorraad Meubelen in de Kolonie,

HUN VERTOONKAMERS DIE

30,000 VOETEN VLOERRUIMTE

BESLAAN, zijn nu open voor het Publiek, en behooren door allen de van plan zijn om te koopen te worden gezien. Daar D. I. & Co alleen goed gedroogd Hout bezigen tot het vervaardigen van Meubelen kunnen zij met vertrouwen elk artikel aanbevelen. Koopers zullen verder bevinden dat goede artikelen aan dit Magasijn goedkooper kunnen worden gekocht dan artikelen van mindere kwaliteit ergers anders.

Nette Waschtafel met Lade en Twee Handdoeksporten 0 6 6

Aan dit Magasijn zal ook worden gevonden een grooten en goed gesorteerden voorraad Aardewerk, Glaswerk, IJzerwerk voor het Huishouden; in het kort elk Artikel benoodigd in een goed uitgerust Huis, en tegen Prijzen lager dan die van eenig ander Handelshuis in Zuid Afrika.

Geillustreerde Catalogus en Prijslijst worden op aanvraag Postvrij toegezonden.

D. ISAACS & CO.,

80 tot 92 Langemarktstraat, Kaapstad.

Aan Boeren.

Ploegen, Scharen, Eggen, Ransomes, Howards, Hornsbys, alle grootten, Nommers, Patronen, alsook Extras, Machines, Dorschmachines, Pompen, Snijmachines £25, Kaf Snijmachines, Mielie Molens, Pellers, Paarden Benoodigdheden, Gegoten, Geslagen en Looden Pijpen voor Water.

Graven, Vorken, Harken, Tuiniers Messen, Gegalvaniseerd IJzeren Platen, van 6 tot 10 voet, Cementen en Zinken Overdekkingen, Touw, Koperdraad.

Catalogussen Postvrij gezonden.

IN HET GROOT EN KLEIN.

Jas. Robertson & Co.,

Pakhuizen van IJzer en Hardewaren,

PLEINSTRAAT.

"De Graaff-Reinetter"

IS het eenige Hollandsche Nieuwsblad in de Middellanden dat tweemaal per Week zijne verschijning maakt, en dat niet schroomt voor den Afrikaner Bond en de Afrikaner Partij te velde te trekken. Het wordt door al de voornaamste Boeren in de Middellanden gelezen, en als ADVERTEERMIDDEL staat het voor geen ander Nieuwsblad achteruit. Geen vooruitgaande Afrikaner behoort zonder de "Graaff-Reinetter" te zijn.

Inteekeningsprijs £1 2s. 6d.; per Post gezonden £1 7s. 6d.

J. E. McCOUSKER, Eigenaar.

STELLENBOSCH.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN KOSTBARE

LOSSE GOEDEREN.

DE heer ABRAHAM KORSTEN, die van Woning staat te veranderen, heeft den Ondergeteekende instructies gegeven om publiek te verkoopen aan zijne Woning in de Kerkstraat,

Op Woensdag, 18 dezer,

TE 10 UUR 'S MORGENS,

Zijne LOSSE GOEDEREN, bestaande uit Tafels, Stoelen, Kleederkasten, IJzeren Ledikanten, Mahoniehouten Wasch- en Kleedtafels, Schilderijen, 1 Musiek Stand, Zilveren Lepels en Vorken, 1 Kajatenhouten Watervat, Koperen Gordijnstokken, Lampen, Glas- en Aardewerk, Keukengereedschap, en wat verder ter verkoop zal worden aangeboden.

J. G. MADER,
AFSLAGER.

Stellenbosch, 12 Junij 1890.

Aan Aannemers en Bouwmeesters.

Nieuwe Douane Kantoren, te Port Elizabeth.

TENDERS in verzegelde Enveloppen, geadresseerd aan den Kontroleur en Auditeur General, te Kaapstad, voor het oprigten van de bovengenoemde Gebouwen, en geendosseerd "Tender for New Custom House and Offices, Port Elisabeth," zullen ontvangen worden tot op den Middag van Maandag, 28 Junij aanstaande.

De Plannen, Specificaties en Condities van het Kontrakt kunnen gezien, en eenige verdere informatie verkregen worden, op en na den 21sten Mei, bij het Kantoor van den Hoofd Inspekteur van Publieke Werken, Caledon Plein, te Kaapstad, en bij het Kantoor van Publieke Werken, te Port Elizabeth, tusschen de uren van 9 des voormiddags en 4 des namiddags, op elken weekdag, uitgezonderd Zaturdags, op welken dag de uren zullen zijn tusschen 9 des voormiddags en 1 des namiddags.

De laagste of eenige Tender zal niet noodzakelijk worden aangenomen.

H. S. GREAVES,
pro. Hoofd Inspecteur.

Kantoor van Publieke Werken,
Kaapstad, 19 Mei 1890.

Eene Plaats te Huur,

Gelegen aan den Oever van de Oranje Rivier.

KANS voor eene Plantatie op eene groote schaal en ook voor Veeteelt, daar er een overvloed van gras is.

De Plantatie is onafhankelijk van regen, daar die besproeid wordt uit de rivier. De grond is de beste alluviale.

Daar er geen nachtvorst is, is er de beste kans voor het groeijen van Tropische Planten. Proefnemingen zijn alreede gedaan met Tabak, Katoen, Cocos, Koffie, Limoenen en Wijngaardstokken, en deze zijn welgeslaagd uitgevallen.

Het aanteelen van Vee, Bokken, Schapen en Paarden wordt met de grootste satisfaktie ten uitvoer gebragt. Verdere informatie zal gegeven worden op applikatie aan M. P. a.a. dit Kantoor.

Kennisgeving.

HET wordt verzocht, dat alle vorderingen tegen dit Departement zullen ingezonden worden *niet later* dan den 20sten dezer voor vereffening.

WILLIAM M. GRIER,
Hoofd Inspekteur van Publieke Werken,

Kantoor van Publieke Werken,
Caledon Plein, Kaapstad,
10 Junij 1890.

Drostdij 3de Klas Publieke School Tulbagh.

APPLICATIES met de noodige getuigschriften voor de betrekking van Onderwijzer of Onderwijzeres der bovengemelde School zullen door den Ondergeteekende worden ingewacht tot 25 Junij 1890.

Salaris £60 met Vrije Woning of £12 extra voor inwoning.

Hollandsch en Engelsch een vereischte.

Het werk te aanvaarden met het begin van aanstaande kwartaal.

Applicanten gelieven op het Couvert te schrijven "Applicatie."

B. LOMBARD,
Voorzitter der School Commissie.

Tulbagh, 3 Junij 1890.

KOM EN ZIE!

GOEDKOOPE KLEEREN zijn overal te krijgen, doch waar is een Goed Pak te bekomen? Ga naar FRANK TYRELL, Breestraat, Hoek van Langemarktstraat, waar Pakken Kleeren, Hemden, Stevels, Goudene en Zilveren Horologes, ja van alles te krijgen is. *Groote orders toegelaten.*

Malmesbury Executeurskamer en Voogdij en Brand Assurantie Maatschappij.

OVEREENKOMSTIG Art. 46 der Acte van Overeenkomst, wordt hiermede kennis gegeven, dat de Directeuren aanzoek gekregen hebben, om de wijze van verkiezing van Directeuren, hetzij Jaarlijks, hetzij bij voorkomende gelegenheid van vacature, te veranderen, en zal daarom op WOENSDAG, den 16den JULIJ AANST., des voormiddags ten 11 ure eene Publieke Algemeene Vergadering van Aandeelhouders gehouden worden, om het aanzoek in overweging te nemen, en indien aangenomen, de Acte dien overeenkomstig te veranderen.

Op last van Directeuren,
B. WETHMAR,
Secretaris.

Malmesbury, 28 Mei 1890.

GETIJTAFEL VOOR TAFELBAAI.

JUNI, 1890.

MAANSVERANDERINGEN.

Volle Maan, 3 Junij, 7.48 v.m. | Nieuwe Ma, 17 Junij, 11.12 v.m.
Laatste Kw, 9 Junij, 11.4 n.m. | Eerste Kw, 25 Junij 3.8 n.m.

DATUM.	HOOG WATER. V.M.	HOOG WATER. N.M.	LAAG WATER. V.M.	LAAG WATER. N.M.
	u m	u m	u m	u m
1 Zondag ...	0 58	1 18	7 8	7 29
2 Maandag ..	1 19	1 59	7 49	8 9
3 Dingsdag ..	2 18	2 39	8 29	8 50
4 Woensdag	3 1	3 23	9 12	9 34
5 Donderdag	3 45	4 8	9 57	10 19
6 Vrijdag ..	4 30	4 55	10 43	11 7
7 Zaturdag ..	5 19	5 45	11 32	11 59
8 Zondag ..	6 12	6 44	— —	0 28
9 Maandag ..	7 18	7 56	1 1	1 37
10 Dingsdag ..	8 36	9 19	2 16	2 58
11 Woensdag	9 58	10 35	3 39	4 17
12 Donderdag	11 6	11 35	4 51	5 21
13 Vrijdag ..	— —	0 1	5 48	6 12
14 Zaturdag ..	0 23	0 44	6 34	6 54
15 Zondag ..	1 3	1 22	7 13	7 32
16 Maandag ..	1 41	1 59	7 50	8 8
17 Dingsdag ..	2 17	2 34	8 26	8 44
18 Woensdag	2 53	3 10	9 2	9 19
19 Donderdag	3 28	3 45	9 37	9 54
20 Vrijdag ...	4 3	4 21	10 12	10 30
21 Zaturdag ..	4 38	4 56	10 47	11 5
22 Zondag ..	5 14	5 34	11 24	11 44
23 Maandag ...	5 54	6 15	— —	0 5
24 Dingsdag...	6 40	7 6	0 23	0 53
25 Woensdag	7 36	8 9	1 21	1 53
26 Donderdag	8 44	9 22	2 27	3 3
27 Vrijdag ...	10 2	10 38	3 42	4 20
28 Zaturdag..	11 9	11 40	4 54	5 25
29 Zondag ..	— —	0 8	5 54	6 21
30 Maandag ..	0 33	0 57	6 45	7 9

Om hoogtij of laagtij op de onderstaande plaatsen te bekomen, trekt men af, of voegt men bij den tijd wanneer het hoogtij of laagtij in Tafelbaai is, de onderstaande respectieve getallen uren en minuten,

	u.	m.
Delagoabaai voeg bij...	0	57
Natal "	1	50
Kowie "	1	10
Knysna "	0	18
Simonsbaai "	0	4
Port Nolloth "	0	5
Oost Londen "	1	5
Algoabaai "	1	20
Mosselbaai "	0	50

VROEGEMARKT.

Van 14 Junij.

	£	s.	d.		£	s.	d.
Aardappelen, per mud ...	0	12	9	—	0	18	9
Appelen, per 100 ...	0	1	3	—	0	2	9
Beet, per bos ...	0	0	1	—	0	0	1½
Boter, per lb. ...	0	1	5	—	0	2	0
Bloemkool, per stuk ...	0	0	1½	—	0	0	2½
Eijeren, per 100 ...	0	13	9	—	0	16	0
Havergerven, per 100 lb	0	5	3	—	0	7	7
Kool, per stuk ...	0	0	1	—	0	0	2
Kaf, per vracht ...	3	3	0	—	3	18	0
Peren, per 100 ...	0	0	9	—	0	3	0
Patatas, per mud ...	0	5	6	—	0	5	6
Uijen, per mud ...	0	4	1	—	0	9	9

12 Wagen en 16 Karren.

NIEUWE MARKT.

Van 14 Junij.

	£	s.	d.		£	s.	d.
Aardappelen, per mud	0	4	3	—	0	17	0
Appelen, per 100 ...	0	1	0	—	0	7	3
Boter, per lb. ...	0	0	10	—	0	1	11½
Bloemkool	0	0	1	—	0	0	3½
Eijeren, per 100...	0	6	0	—	0	15	0
Eenden, per stuk ...	0	1	10	—	0	4	10
Guavas, per 100 ...	0	0	3	—	0	2	10
Groene Boonen, per mud	0	6	0	—	0	6	9
Ganzen, per stuk ...	0	2	4	—	0	3	7
Hoenders, per stuk ...	0	1	1	—	0	3	1
Kool, per stuk ...	0	0	0½	—	0	0	3½
Kalkoenen, per stuk ...	0	5	1	—	0	7	1
Kweeperen, per 100 ...	0	2	8	—	0	4	3
Limoenen, per 100 ...	0	4	1	—	0	11	7
Peren, per 100 ...	0	1	5	—	0	5	1
Pompoenen, per stuk ...	0	0	11½	—	0	1	5
Pisangs, per 100 ...	0	6	3	—	0	6	6
Patatas, per mud ...	0	3	6	—	0	5	2
Uijen, per mud ...	0	7	6	—	0	8	0

VERKOOPINGEN.

JUNIJ.

17.—Limoenkloof, gelegen aan de Paardeberg, afdeeling Malmesbury, Levende Have, Losse Goederen, Huisraad, enz., van den heer M. N. Smuts, D.zoon,—J. W. Moorrees Jr. & Co., Afslagers.

17.—Durbanville, Bokken,—J. S. Marais & Co., Afslagers.

18.—Stellenbosch, Uitstaande Rekeningen, en een Aandeel in de Stellenbossche Distrikts Bank, in den insolventen boedel van A. P. Pool,—J. G. Mader, Afslager.

26.—Oliviersberg, distrikt Ceres, Vastgoed, in de insolvente boedels van J. F. D., J. D. en J. L. Kriel,—H. Oarson, Afslager.

28.—Caledon, Paarden, Ezels en Ossen, van den heer J. G. Fabricius,—Dempers & Moore, Afslagers.

JULIJ.

5.—Malmesbury, Paarden en Ezels, van den heer P. E. Redelinghuis,—J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

AUGUSTUS.

5.–6.—Rietfontein, Kenhardt, Schapen, Bokken, Ossen, Aanteelbeesten, Paarden en Wagens, | Van den heer B. M. N. van Niekerk.

BRIDAL BOUQUET BLOOM

Voor de huid en gelaatskleur.

(BLOEM VAN HET BRUIDSBOUQUET.)

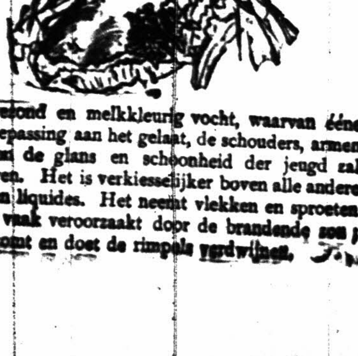

Een gezond en melkkleurig vocht, waarvan éene enkele toepassing aan het gelaat, de schouders, armen en handen de glans en schoonheid der jeugd zal wedergeven. Het is verkiesselijker boven alle andere poeders en liquides. Het neemt vlekken en sproeten weg, zoo vaak veroorzaakt door de brandende zon; het voorkomt en doet de rimpels verdwijnen.

AYER'S PILLEN worden overal aanbevolen door de voornaamste geneesheeren, als de veiligste en meest betrouwbare purgatie voor

Oud en Jong.

Zij zijn gesuikerd en bevatten noch kwik noch eenige ander schadelijk kruid; maar zijn zaamgesteld uit de heilsame quintessens van zuiver plantaardige purgeermiddelen. Schoon zij zacht werken, zijn zij door en door volkomen. Zij reinigen de

Maag en Ingewanden

En brengen ze tot gezonde en natuurlijke werking terug. Zij zijn, gevolgelijk, de beste remedie voor slechte spijs vertering, hoofdpijn, verlies van eetlust, traagheid van de lever, galzucht, zuur, winden, geling, en aambeien en worden gerecommandeerd aan lijders aan jicht, rheumatiek en zenuwpijn. Verpakt in fleschen zijn deze pillen bestand tegen den invloed van eenig klimaat.

AYER'S PILLEN,

GEPREPAREERD DOOR

Dr. J. C. AYER & CO., Lowell, Mass., U. S. A.

Verkrijgbaar bij Drogisten en Medicijnhandelaars.

A Ride to Khiva,

BY

CAPTAIN FRED BURNABY,

Royal Horse Guards.

Page 13 says:—"Two pairs of boots lined with fur were also taken, and for physic—with which it is as well to be supplied when travelling in out-of-the-way places—some quinine and Cockle's Pills, the latter a most invaluable medicine, and one which I have used on the natives of Central Africa with the greatest possible success. In fact, the marvellous effect produced upon the mind and body of an Arab Sheik, who was impervious to all native medicines, when I administered to him five

COCKLE'S PILLS,

will never fade from my memory, and a friend of mine, who passed through the same district many months afterwards, informed me that my fame as a 'medicine man' had not died out, but that the marvellous cure was even then a theme of conversation in the bazaar."

COCKLE'S PILLS. FREE FROM MERCURY.
COCKLE'S PILLS. FOR LIVER.
COCKLE'S PILLS. FOR BILE.
COCKLE'S PILLS. FOR INDIGESTION.
COCKLE'S PILLS. FOR HEARTBURN.
COCKLE'S PILLS. FOR SICK HEADACHE.
COCKLE'S PILLS. FOR ACIDITY.
COCKLE'S PILLS. IN USE EVERYWHERE.
COCKLE'S PILLS. IN USE EIGHTY-EIGHT YEARS.

In Boxes at 1s. 1½d., 2s. 9d., 4s. 6d., 11s. and 22s.

Of all Medicine Vendors throughout the world.

De Zuid-Afrikaan.

DINGSDAG, 17 JUNIJ 1890.

DE DRANKCOMMISSIE.

IN het nagaan van de overeenkomst en het verschil van zienswijze tusschen de meerderheid en de minderheid der Drankcommissie, zullen wij ons onthouden van iets in het midden te brengen dat met beider opvatting der zaak in strijd is. Schoon er in der daad veel minder verschil van gevoelen tusschen de beide partijen is dan men zou meenen, kan men toch zeggen dat in de Commissie in zoo ver uitersten vertegenwoordigd waren, als de heeren Wilmot en Abraham bekend staan als alle drankgebruik afkeurende, terwijl de heeren Hofmeyr en Marais, als vertegenwoordigers van de voornaamste wijndistricten der Kolonie, in dit gebruik, mits niet te ver gaande, goed in plaats van kwaad moeten zien. In zoo ver kan men zeggen dat de Commissie het Koloniale gevoelen vertegenwoordigde, en voor Kolonisten schrijvende houden wij ons aan hun gevoelen.

Beide rapporten zijn het eens dat in vele opzigten de bestaande Drankwet goed genoeg is, en dat het zamenstel der Drankhoven goed beantwoordt, al zijn zij het eens over een wijziging waarbij alle leden van den Afdeelingsraad in die Hoven zitting zullen krijgen. Het rapport der meerderheid wijst er op dat, in weerwil hiervan, in achterstraatjes allerlei kroegen van het gemeenste soort worden toegelaten, en de minderheid beantwoordt dit met te zeggen dat het publiek over zulke zaken zich zoo onverschillig betoont dat vele overtredingen der Wet niet vervolgd worden. Daarentegen hebben afschaffers, het Heilsleger enz. ook volgens de minderheid door hun zedelijken invloed meêgewerkt tot het doen afnemen der dronkenschap; en met de maatregelen van wetgeving die door de meerderheid tot verbetering van den toestand aan de hand worden gegeven, is de minderheid het in menig opzigt eens. Terwijl b.v. de minderheid twijfel oppert aan het voordeel om gepatenteerde drankhuizen tot het kleinst mogelijke getal te beperken, keurt zij het denkbeeld goed om die huizen onder stipter toezigt, door aanstelling van Inspecteurs, te stellen. Zij is voor een verbod om in een gewonen winkel tevens drank te verkoopen, voor dat om werkloonen in kantiens uit te betalen, voor een Wet om verstokte dronkaards in den tronk te zetten, voor beperking van drankverkoop door togtgangers enz. Zij geeft zelfs een maatregel aan de hand waar de meerderheid niet aan gedacht had, nl om kantiens op Zaturdag avond te sluiten, ten einde den werkman die pas zijn loon heeft ontvangen, buiten verzoeking te stellen om een deel er van in drank te beleggen eer hij naar huis gaat. Strijd is er daarentegen tusschen de gevoelens van meerderheid en minderheid omtrent de groote drankverbodsplek waar wij in ons vorig nommer van gewaagden; en terwijl al de andere kwesties, als het tot nieuwe wetgeving omtrent drankzaken komt, in het Parlement bedaard kunnen besproken en beslist worden, kan men hierover heftige tooneelen verwachten.

Hier moeten wij opmerken dat wij, bij al de menigte getuigenissen over de drankkwestie als aanhangsel tot het rapport voorgelegd, iets missen. De Commissie heeft de Regeringen der aangrenzende landen over de aldaar heerschende toestanden geraadpleegd, en b.v. van die van Britsch Bechuanaland gunstige berigten omtrent de werking van verbod van drankverkoop aan Naturellen bekomen. Dat verbod bestaat insgelijks in Basutoland, maar van de werking wordt niets gezegd, en toch gelooven wij dat het een zaak van belang zou zijn om hier iets van te vernemen. Schoon erkennende dat er onder de kleurlingen in de laatste jaren geen vermeerdering van dronkenschap is op te merken, acht de meerderheid der Commissie het een leelijk teeken des tijds dat onder de Naturellen het verbruik van bedwelmende dranken bij vrouwen en meisjes toeneemt, en zij voegt er bij dat Europeanen in veel gevallen door zeker gevoel van hun positie weerhouden worden om zich aan drank te buiten te gaan, maar dat dit bij Naturellen, om hun mindere beschaving, niet het geval is. Nu zal men zich herinneren dat, slechts weinige jaren geleden, het drinken in Basutoland op zoo schrikbarende wijze was toegenomen dat jonge meisjes van den hoogsten rang zich niet ontzagen om den reiziger om drank lastig te vallen. Het heet echter dat, sedert de strenge wetgeving tegen drankverbruik, met toestemming en door toedoen der opperhoofden, in het land is ingevoerd, er wel enkelen zijn die dronkaards blijven, maar dat zij hierdoor hun krediet bij hun stamgenooten verliezen. Dit is een punt van veel gewigt, maar waar door de Commissie geen gebruik van is gemaakt omdat zij er geen inlichtingen over had.

Ook zonder dit ziet de meerderheid der Commissie veel heil in herstel der plekken waar drankverkoop aan Naturellen niet veroorloofd is. Men kent het gewone argument er voor. De Naturellen zelve, heet het, willen van de verzoeking bevrijd blijven en vragen er om, en waarom moet moet men hun tegen hun zin de booze gewoonten der Kolonisten meêdeelen? Waarom niet het voorbeeld volgen van Natal, den Vrijstaat en andere landen, waar drankverkoop aan Naturellen verboden is? De minderheid wijst niet zonder reden er op dat de drankverbodsplekken vroeger weinig goed en volgens sommigen zelfs kwaad gedaan hebben; dat de Naturellen, anders dan in Natal en in den Vrijstaat, in de Kolonie niet als onderworpen ras beschouwd worden; dat er geen reden is waarom men juist een zeker aantal districten waar minder misdaden dan ergens elders in de Kolonie gepleegd worden, onder aparte wetgeving zou stellen, enz. De meerderheid heeft, bij monde van den heer Wilmot, aangekondigd dat zij al die "drogreden" zal weêrleggen, en wij vermoeden dat zij, bij die weêrlegging, onder anderen wijzen zal op het voorbeeld der Transkei, waar geen drankverkoop aan Naturellen veroorloofd is. Nu verkeert de Transkei, even als Basutoland, in zoo ver in een andere positie dan de rest der Kolonie dat er, behalve in enkele streken die weldra onder de gewone Koloniale wetgeving zullen komen, slechts een geringe Europésche bevolking is; maar toch erkennen wij dat het voorbeeld van gemeld land ten gunste van het plan der meerderheid kan worden aangewend, en dat, als de kleine drankverbodsplekken slecht gewerkt hebben, dit op zich zelf geen reden behoeft te zijn om een dergelijke werking van de ééne groote plek te verwachten.

Doch nu iets anders. De meerderheid der Commissie is voor de groote drankverbodsplek, maar zij blijkt het te betwijfelen of verbod van drankverkoop aan Naturellen genoeg helpen zal, en wat stelt zij nu voor? Dat niet alleen alle verkoop van drank aan Naturellen, onder welken vorm ook, zal verboden zijn, maar dat ook het koopen en verkrijgen van drank door een Naturel binnen de drankverbodsplek strafbaar zal zijn, en dat huiszoekingen bij diegenen die verdacht zijn van drank te bezitten, veroorloofd zullen zijn. Wat Kafferbier betreft, daarvan moet wel de verkoop maar niet het bezit strafbaar worden gemaakt, mits het zich tot twee gallons of minder beperkt. Te regt zegt de minderheid dat het eerste plan in strijd is met alle hedendaagsche wetgeving, en even zoo betoogt zij op goede gronden dat de wetgeving die de meerderheid met betrekking tot Kafferbier wil, geheel onpraktisch is. Hier willen wij echter iets bijvoegen, om onze lezers opmerkzaam te maken op de strekking van zulk een wetgeving. In het belang van den Staat acht men het noodig om drankverkoop, even als eenig ander bedrijf, aan zekere bepalingen te onderwerpen, en wie een dranklicentie neemt weet dat hij gehouden is om die bepalingen niet te overtreden. Maar het gebruik van drank in een Naturel strafbaar te maken en niet in een Kolonist waar lijkt dat naar? En stel dat zulk een wetgeving bij het Parlement bijval vond, wat zou dan het natuurlijk gevolg zijn? Dat zoodra men een meerderheid kon vinden om alle drankverbruik aan iedereen te verbieden, zulk een verbod insgelijks zal worden ingevoerd. Toen onlangs een vergadering te Stellenbosch tot tegengaan der dronkenschap werd gehouden, liet men met voordacht de afschaffingskwestie buiten spel; doch de wetgeving thans door de meerderheid der Commissie voorgesteld, is een eerste stap op den weg dien de afschaffers als den regten voorstellen. Men bedenke dus wat men doen zal met den voorslag der meerderheid te billijken!

Dikwijls stelt men het voor als was bedwelmende drank iets wat eerst door den blanke bij de Naturellen is ingevoerd. Het gebruik van Kafferbier toont dat die voorstelling onjuist is, maar gaarne erkennen wij dat het ligte Kafferbier in het rapport der minderheid vermeld, waar men ontzettend veel van moet drinken eer men de uitwerking gevoelt, minder kwaad kan dan brandewijn, en het verheugt ons te zien dat het denkbeeld in het Parlement meer dan eens, en in ons blad dikwijls, verkondigd dat het verstandig zou zijn om het gebruik van ligte wijnen en bieren boven dat van brandewijn te bevorderen, en dat men de proef behoorde te nemen met drankhuizen waar slechts die dranken verkocht werden,—ook dat der minderheid is. Toch erkennen wij dat het denkbeeld juist kan zijn dat de Naturel vocht verkiest dat in de keel brandt, en daarvan ziet men, in de rapporten, welligt het bewijs te Kimberley, waar de Naturellen in kazernes gehouden worden en daar sober leven, maar zoodra zij er uitkomen zich voor het gemis van drank schadeloos stellen door zich stomdronken te drinken. Dit punt — en hiermede eindigen wij ons artikel,—dunkt ons van dien aard te zijn dat het zich ligt laat verhelpen. Ten gerieve van een troep winkeliers te Kimberley hebben de mannen der diamantdelverij zich er toe moeten verstaan om met de Naturellen in hun dienst slechts zeer korte dienstkontrakten aan te gaan. Werd die schikking opgeheven, en bleven de Naturellen in de kazernes totdat zij het land willen verlaten, dan zou men hen zeer goed kunnen verpligten om, na het verlaten der kazerne, zich bij een beambte aan te melden die de magt had hen terstond het land uit te zenden. Met dit te verordenen zou men een schrede op een anderen weg doen dan dien der afschaffers— op den weg die er toe leiden moet om de dienende standen als zoodanig onder behoorlijk toezigt te stellen. Wordt dit laatste ter hand genomen, dan zal het meer uitwerken tot wering van dronkenschap onder Naturellen dan eenige maatregel door meerderheid of minderheid der Commissie aan de hand gedaan.

'T EEN EN ANDER.

HET verheugt ons te zien dat, naar het gevoelen van de Bloemfonteinsche *Express*, de verwerping der Bethulie lijn louter het gevolg was van een zamenspanning tusschen de bestrijders dier lijn en de voorstanders van den omweg der Noordelijke lijn die deze Senekal zal laten raken. Onze tijdgenoot zal intusschen gezien hebben dat, zoo al de Regering, welligt om haar positie tegenover Oost Londen, de lijn Burgersdorp Norval's Pont in haar Spoorwegplan heeft opgenomen, die lijn door ons ten sterkste is afgekeurd, en in dit gezigt staan wij niet alleen maar gelooven wij een gevoelen uit te drukken dat ook door de meerderheid der Wetgevende Vergadering wordt gekoesterd. Ook de *Patriot* is het op dit punt geheel met ons eens. Maar hoe komt het dat de Volksraad, als hij dan om zulk een reden de lijn verwierp, nog dat besluit er bij heeft genomen dat de Bethulie lijn voor 's lands belang nadeelig was?

De nota van President Reitz over de Noordelijke verlenging, in ons vorig nommer meêgedeeld, staat op pooten, en al was het voor het oogenblik onmogelijk om een ander besluit te nemen dan dat van uitstel en nader onderzoek naar de liniën, vertrouwen wij dat men in de buitengewone zitting naar Z.H.Edele's raad zal luisteren. President Reitz heeft nog slechts korten tijd zijn ambt bekleed, terwijl zijn voorganger tijdens zijn dood een kwart eeuw aan het bestuur was geweest; maar toen Jan Brand, kort vóór zijn dood, de linie wilde die thans door de Koloniale Regering gebouwd wordt, kon hij slechts voor de opmeting er van, en dat wel door de beslissende stem van den Voorzitter van den Volksraad, een meerderheid vinden. De zaken zijn thans veranderd, en juist daarom hopen wij op meer verandering ten goede.

Een vreemde leer wordt in een tijdgenoot uit de Midden districten verkondigd, dat als de Regering een groot Spoorwegplan voorstelt, waarvan het zeer de vraag is of het in zijn geheel voordeelig voor de Kolonie zal zijn, maar waarbij een bepaalde Afdeeling zal profiteren, de leden van het Kiesdistrict waartoe die Afdeeling behoort zonder bezwaar voor het plan kunnen stemmen, als een vergadering van kiesers in de hoofdstad der Afdeeling zich er voor verklaart *en hen dus van verantwoordelijkheid ontheft*. Werd die leer hier algemeen gehuldigd—doch natuurlijk is dit niet het geval,—dan gelooven wij dat men beter zou doen met het Parlement maar op te heffen. Een vergadering van mannen die voor hun stemmen niet verantwoordelijk zijn maar net maar op kommando stemmen, kan nooit iets goeds uitrigten.

Het was in zekeren zin een nadeel voor de Regering dat niet de Eerste Minister maar Kol. Schermbrucker haar Spoorwegplan bij de Wetgevende Vergadering moest inleiden, en diens toespraak was niet geschikt om op het Huis een gunstigen indruk te maken, terwijl de heeren Sauer en Sivewright het plan niet slechts op gronden zoo als herhaaldelijk gebesigd zijn, maar ten deele ook met verwijzing op verregaande nalatigheid van den kant der Regering bestreden. De Procureur Generaal maakte zich kwaad dat de heer Sivewright niet eerst een voorstander der Regering aan het woord had gelaten; doch wij voor ons gelooven dat de Regering per slot van rekening het verstandigst zou handelen als zij, wij zeggen niet zijn raad aannam en haar plan introk, maar toeliet dat het aan het Spoorwegcomité werd verwezen dat de heer Merriman gaat voorstellen.

HISTORISCHOVERZIGT.

Spoorwegen staan in de twee laatste weken in de Z. Afrikaansche politiek zoo zeer op den voorspoed dat er bijna over niets anders iets te melden valt. Reeds in ons vorig nommer meldden wij dat de Transvaalsche Volksraad besloten heeft om de geheele linie Delagoa Baai Vaalrivier terstond te laten aanleggen. Het blijkt dat dit besluit genomen is met 33 tegen 3 stemmen, en dat tot de minderheid eigenlijk slechts één lid behoorde dat uit beginsel tegen Spoorwegen was. Bekende tegenstanders van Spoorwegen, zoo als de heer Tosen, bekend om de rol door hem in de zaken van Swasieland vervuld, waar hij aanvoerder der eigenlijke Boerenpartij was, hebben rond uit verklaard thans in te zien dat men verkeerd zou doen met den Spoorweg niet aan te leggen. Te Johannesburg was men over het besluit van den Volksraad, dat op voorstel van het plaatselijke lid den heer J P. Meyer genomen was, in ééne vreugde. Wat er nu besloten zal worden over den aanleg van den Spoorweg is nog niet in allen deele bekend, maar twee berigten van belang zijn er over mee te deelen. Vooreerst dat de lijn regtstreeks van Johannesburg naar Viljoensdrift, aan Vaalrivier, loopen zal, zonder Klerksdorp en Potchefstroom aan te doen, waar de bevolking zich thans troost met de gedachte dat zij spoedig een zijlinie zal bekomen. Ten tweede dat de Nederlandsche Z. A. Spoorwegmaatschappij, waartegen zoo als men weet groote oppositie bestaat, aan de Regering een zeer voordeelig voorstel over den aanleg der Spoorweg heeft gedaan. Zij verbindt zich de lijn van de Portugeesche grenzen tot Pretoria vóór het eind van 1894 klaar te hebben, zoo zij er niet in slaagt om in 1893 er mee gereed te zijn—iets wat volgens deskundigen moeijelijk gaan zal;—om de lijn Johannesburg-Vaalrivier zes maanden na het oogenblik klaar te hebben dat de Vrijstaatsche Spoorweg Vaalrivier bereikt heeft, en men dus materieel langs dien weg kan bekomen, en om, als de Volksraad besluit dat de lijn naar Pretoria niet over Barberton zal loopen, een taklijn daarheen aan te leggen. Verder heeft zij belangrijke wijzigingen in hare concessie aangeboden, nl. dat zij van haar regt op vaststelling van het tarief zal afzien en het op den grondslag der Koloniale en Vrijstaatsche tarieven zal regelen; dat zij zich verbindt om, gelden ter leen nemende, geen hoogeren waarborg van de Regering hiervoor te eischen dan den interest zij zelve betaalt; en dat zij afstand doet van haar voorkeurregt voor het leggen van andere liniën. Nu zij zoo veel toegeeft is er, gelooven wij, alle kans dat zij het winnen zal. Er wordt reeds druk aan den Spoorweg nabij de Portugeesche grenzen gewerkt. Wat de rigting van de groote linie betreft bestaat nog verschil van gevoelen, daar er nieuwe opnamen verordend of reeds voorloopig klaar zijn. Hierover zal de Volksraad spoedig moeten beslissen.

Minder gunstig staan de zaken in den Vrijstaat. De Bethulie lijn, de kortste van Bloemfontein tot de naaste Koloniale haven, die van Oost Londen, is met groote meerderheid door den Volksraad verworpen, en met een slechts weinig kleinere is een besluit genomen dat die linie schadelijk voor den Vrijstaat zou zijn. Waarom, dat is moeijelijk te zeggen. Het heet dat men het een nadeel acht om het vervoer langs de linie Norval's Pont Bloemfontein te laten verminderen door de mededinging der andere linie, omdat de Regering dan minder gemakkelijk den Spoorweg zou kunnen overnemen. Volgens den *Express* zit er iets anders achter. Er is een sterke partij in den Volksraad die de linie Bloemfontein-Vaalrivier een omweg in Oostelijke rigting, naar het dorp Senekal, wil laten maken, en tegen de Bethulie lijn zijn een aantal leden die gewild hadden dat de linie van Colesberg Noordwaarts, over Philippolis en Fauresmith, in plaats van over Norval's Pont loopen zou. De Senekal partij, ziende dat zij zonder hulp het niet kon winnen, heeft nu met de anti-Bethulie partij gemeene zaak gemaakt, en dus een linie doen vervallen waar President Reitz zeer voor was, en welker afstemming voor de Kaapkolonie zeer nadeelig is. Toen nu later de vraag voorkwam hoe de linie van Bloemfontein Noordwaarts zou moeten loopen, was men het wel, ten gevolge van vroegere afspraken met de Z. A. Republiek, eens om Viljoensdrift als het vereenigingspunt te nemen, maar niet over de rigting der linie. President Reitz achtte het noodig een nota te laten notuleeren waarin hij de bezwaren van den omweg, ook met het oog op de stemming in de Kaapkolonie, aanwees, en tevens te kennen gaf dat het aannemen eener verkeerde linie erger gevolgen zou meebrengen dan het verwerpen eener goede, en dat het voor hem moeijelijk zou zijn de Senekal linie, als nadeelig voor den Staat, te laten aanleggen. Het eind was dat, na verwerping der regtstreeksche linie, met meerderheid van één stem een voorstel van het Volksraadslid Fischer werd aangenomen, om de beide liniën te laten opmeten, en dan in een buitengewone Volksraadszitting, nog in dit jaar, de zaak te beslissen.

Reeds vroeger had de Volksraad besloten om de vraag van den aanleg der linie Kimberley-Bloemfontein uit te stellen tot de volgende zitting. Dit is een linie die de Kaapkolonie gaarne zou willen aanleggen en waar de Vrijstaat groot belang bij heeft, maar die natuurlijk niet zal gemaakt worden als vervreemding tusschen de beide Staten plaats heeft. Zeer mogelijk is het echter dat in de buitengewone zitting de zaken beter zullen gaan.

Het beginsel van President Reitz, dat aanleg van een verkeerde Spoorweglinie een erger kwaad is dan het niet leggen van een goede, blijkt door de Koloniale Regering niet gedeeld te worden. In ons vorig overzigt melden wij reeds dat zij een zeer groot Spoorwegplan—het zal over de seven millioen kosten, zonder de lijnen buiten Koloniaal gebied, aan het Parlement had meêgedeeld. Toen nu het berigt kwam dat de Bethulie lijn door den Vrijstaatschen Volksraad verworpen was, vulde zij haar plan aan door een linie Burgersdorp-Norvals Pont er in op te nemen. Van die linie was reeds vroeger spraak geweest, naar wat men meende slechts om den Vrijstaat van een herhaalde verwerping der Bethulie-lijn af te schrikken. De lijn vindt bijval te P. Elisabeth omdat zij voor Oost Londen niet zoo voordeelig is als de Bethulie lijn, en te Oost Londen omdat men, schoon wetende dat men in zoo ver er schade bij lijdt, liever een minder goede lijn terstond dan een goede later bekomt. Intusschen wordt de lijn elders, behalve door de naast belanghebbenden, als zoo verkeerd mogelijk beschouwd, onder anderen omdat als zij wordt aangelegd men in haar een zeer slechte plaatsvervangster van de beste kolonlinie zal bekomen,—die dan ook niet, zoo als anders het geval zou zijn geweest, in het Regeringsplan is opgenomen; en men kan dan ook zeker zijn dat zich sterke weerstand er tegen zal voordoen. De Regering intusschen blijkt reeds vóór de verwerping der Bethulie linie een houding te hebben aangenomen die alles behalve behoorlijk is. Zij wil namelijk haar Spoorwegplan in zijn geheel, zonder eenige verandering, doordrijven door de vertegenwoordigers der belanghebbende districten om zich te scharen, en de rest bang te maken door een bedreiging met ontbinding van het Parlement. Dit althans werd als resultaat geboodschap van een vergadering door den Eersten Minister met een groot aantal parlementsleden gehouden, en in haar toeleg kreeg zij steun door besluiten hier en daar in het land genomen. Terwijl nl. in enkele districten die belang bij een bepaalden Spoorweg hebben, b.v. Graaff-Reinet, slechts een besluit ten gunste van dien Spoorweg werd genomen, besloot men op andere openbare vergaderingen het heele plan te slikken, ten einde zijn eigen linie er door te krijgen. Het is echter zeer de vraag of dit lukken zal. De Kaapstadsche Kamer van Koophandel heeft, in geheime zitting, besloten dat een groot Spoorwegplan wel goed kan doen, maar dat zij zich met het geheele plan thans door de Regering voorgelegd niet kan vereenigen. De besluiten ten gunste van het geheele plan zijn in de steden en dorpen genomen, maar de boerenbevolking is te bang voor onbekookte en dure plannen om hiermeê in te stemmen, en het is dus zeer de vraag of niet die parlementsleden die voor hun eigen district zich moeite moeten geven maar niet, om één dat district voordeelige linie, het geheele plan goedkeuren, bij een nieuwe verkiezing de meerderheid zouden hebben. Voor zoo ver wij kunnen berekenen is er een veel grooter aantal leden beslist tegen dan beslist voor het plan, en tot de twijfelachtige rekenen wij allen die door hun kiezers gedrongen worden om het plan aan te nemen, niet weinige van welke te onafhankelijk zijn om zich hieraan te storen. Zelfs sterke voorstanders van het Ministerie zijn tegen het Spoorwegplan zeer ingenomen. Over de behandeling er van in het Parlement zie men ons verslag der Wetgevende Vergadering.

De indiening van het Spoorwegplan zou eerst op 6 ll. hebben plaats gehad, en werd daarna eerst tot den volgende Woensdag, daarna tot gisteren uitgesteld. In den tusschentijd werd er merkwaardig weinig uitgevoerd. Van avondsittingen is er niet alleen nog geen spraak, maar slechts één enkele maal voor gisteren heeft de Wetgevende Vergadering den geheelen middagtijd, van 2 tot 6, gezeten en wat anders slechts in de allereerste dagen pleegt te gebeuren, dat men iets meer of minder dan een uur zitting houdt, is thans nog de regel. Belangrijke Wetten, waar men strijd over kan wachten, zijn nog niet behandeld; het uitstel van den Regeringsmaatregel schijnt navolging te vinden. Althans de Wet op de Ballotage is ook nog niet voor de tweede lezing opgebragt. In den Wetgevenden Raad is een Comité aangesteld om een onderzoek naar de werking van het Departement van Landbouw te doen.

Een bezwaar tegen het aannemen van een groot Spoorwegplan ligt in de arbeidskwestie, [illegible] vallen over die kwestie hier klagen aan den kant der boeren, wier getrek aan arbeiders verergert als de Regering arbeiders voor openbare werken noodig heeft, en ook zonder dit reeds erg genoeg is. Hieromtrent verwijzen wij naar een brief uit Saldanha Baai in dit nommer, die waarlijk niet alleen staat. Zonder groote wijzigingen in de hier heerschende politiek zal het moeijelijk zijn deze zaak in orde te brengen.

In de vorige Parlementszitting kondigde de Regering aan dat zij een Commissie voor de Drankkwestie zou aanstellen. Die zaak was er spraak gebragt door den heer Wilmot, M.L.C., en de Regering wilde liever de Commissie op eigen gelegenheid dan naar een Parlementsbesluit benoemen. Het zamenstel der Commissie was eerst eenigszins eenzijdig; naast totale afschaffers, zoo als de heer Wilmot en Eerw. Abraham een Wesleyaansch geestelijke, had men er slechts één vertegenwoordiger der wijndistricten, den heer Marais, M.L.A. Daar intusschen een ander lid, Sir Thomas Scanlen, weldra wegens andere bezigheden bedankt, werd de heer Hofmeyr, M.L.A., in zijn plaats benoemd, en nu was het evenwigt hersteld. De Commissie begaf zich naar verschillende streken des lands, verhoorde overal getuigen, zamen zoo wat 300 in getal, en won ook andere inlichtingen in, die thans in een vervaarlijk dik boekdeel aan Parlement en publiek zijn voorgelegd. Toen intusschen de Commissie haar rapport zou opmaken, was slechts de helft van het getuigenverhoor in druk, en terwijl drie leden der Commissie toch terstond tot het opstellen van het rapport willen overgaan, waren drie andere, de heeren Hofmeyr, Botha en Marais, hiertegen. De voorzitter, Regter Maasdorp, voegde zich bij de drie die terstond het rapport wilden opmaken; de minderheid besloot daarop tot het opmaken van een apart rapport, als zij al de stukken voor zich had. Tegelijk met dit rapport kwam zij met een ontleding der getuigenissen voor den dag die zeer verrassend was. Het voornaamste besluit der meerderheid was om een aantal districten aan de grenzen tot een geheel te vereenigen waar alle drankverkoop en zelfs drankgebruik aan Naturellen verboden werd; naar men weet dat een voornaam argument ten gunste van zulk een verbod daarin bestaat dat zooveel misdaden als gevolgen van dronkenschap kunnen beschouwd worden, en nu bleek het dat juist in die districten die men onder een aparte regeling wilde stellen, veel minder misdaden gepleegd worden dan in de rest der Kolonie. Ook werd aangetoond dat er hier naar rato veel minder per hoofd gedronken wordt en veel minder drankhuizen bestaan dan b.v. in Engeland en Holland. In ons inleidingartikel zal men over deze zaak iets vinden.

De wetgeving in den Vrijstaat levert niet veel meer dan die in de Kolonie, en beperkt zich, behalve wat de Spoorwegkwestie betreft, meerendeels tot zaken van plaatselijken aard. In Natal heeft Sir J. Robinson resolutiën ten gunste van Verantwoordelijk Bestuur voorgesteld, die door den heer Hartley, een ander lid van den Wetgevenden Raad, bestreden werden. De Natalsche Regering heeft aan de aangrenzende Staten een Spoorweg Conferentie voorgesteld, en de Kaapkolonie zoowel als de Vrijstaat zijn hier niet tegen, schoon eerstgenoemde heeft te kennen gegeven dat, tenzij zij in de Kaapstad plaats vond, men tot het eind der Parlementszitting moest wachten. De Z. A. Republiek ziet geen reden er aan deel te nemen, en de punten waar de Conferentie over loopen zal, zijn nog niet publiek gemaakt. In de Z. A. Republiek heeft men besloten dat geen Spoor- of Tramweg zonder verlof der Regering ergens in het land mag gelegd worden, en ook de kwestie der invoerregten is lang en breed besproken. Een oogenblik maakte men, van een groote verhooging der invoerregten op sterken drank en zware wijnen vernemende, zich hier bevreesd dat het belang der Kolonie hierbij lijden zou, maar toen de Regering alhier zich tot die der Republiek gewend had, besloot de Volksraad te verklaren dat de maatregel niet op Koloniale produkten van toepassing zou zijn, en nu dit zoo is wint men er bij in den strijd met goedkoopen Duitschen spiritus. Van de zaak van Dr. Leyds hoort men niet meer, en bepaalde tijdingen vernemt men dat Generaal Smit zich in uiterst ridderlijken zin over de verkeerdheid heeft uitgelaten om ze op te nemen.

Omtrent de kwestie van Hollandsch op scholen en examens heeft het parlementslid Van der Walt een vraag aan de Regering gesteld, iets wat in zoo ver welkom nieuws voor de voorstanders der taalbeweging is als gemelde heer geen geringen invloed oefent. De zaak zal echter, gelooven wij, eerst naar eisch ter sprake komen als, tijdens de Synode der Ned. Gereformeerde Kerk alhier, het Taalcongres wordt gehouden. In de Z. A. Republiek is een verzoek van een mijndistrict om in Landdrostkantoren de Engelsche taal te gedogen, en er geen beambte aan te stellen die geen Engelsch kennen, met groote meerderheid verworpen, verklarende ook de heer Meyer, van Johannesburg, dat hij op die punt nooit zal toegeven.

De heer Rhodes heeft zijn plaats in het Parlement ingenomen, maar van de zaken van het Noorden weet men even weinig als vroeger het regte. Slechts is een paar dagen geleden een gerucht als stonden de Matabele gereed om te gaan vechten, ten stelligste als valsch en kwaadwillig tegengesproken. Uit een stukje uit Marabastad, Zoutpansberg, in ons blad van heden schijnt men te kunnen afleiden dat de togt der Boeren aldaar naar het land der Banyai nog niet zoo geheel in den doofpot is geraakt als men eenigen tijd geleden meende. In Britsch Bechuanaland beginnen de zaken thans beter te gaan, en een nieuw Vrijburg wordt in de buurt van de oude gebouwd.

De sittingen der beide Transvaalsche Synoden hebben nog niet veel geleverd. Slechts heeft die der Ned. Hervormde of Gereformeerde Kerk ten stelligste verklaard dat zij van een verandering van den naam der Kerk niet hooren wil. Het voornaamste Kerknieuws uit de Kolonie betreft een buitengewone sitting van den Kaapstadschen Ring, die was belegd om zekere geschillen in de Kaapstadsche gemeente in behandeling te nemen. Het eene punt betrof de vraag of de gemeente der Bovenkerk, die een eigen leeraar maar geen eigen Kerkeraad heeft, al dan niet van de rest der gemeente zou worden afgescheiden. Het gedrag van een deel van den Kerkeraad tegenover den leeraar der Bovenkerk werd afgekeurd, en de kwestie van afscheiding met een aanbeveling naar de Synode verwezen. De andere vraag was of de nieuw ingevoerde regeling alhier, om in de Groote Kerk des avonds de Engelsche dienst te laten houden, voor wettig en behoorlijk kon gelden, nadat een vergadering der gemeente er zich tegen had verklaard. Het besluit was ten gunste van Hollandsche diensten 's avonds, en bevrediging van die leden die Engelsch verkiezen door andere middelen. Veel effekt wordt hier gemaakt door zekeren Dr. Hammond, die beweert vroeger Roomsch priester te zijn geweest en thans tegen de Roomsche Kerk alhier predikt, waarvoor verschillende kerkgebouwen hem ten dienste zijn gesteld. Daar de Roomsche scholen hier teregt vrees inboezemen vindt hij, in weerwil van het een en ander waar aanmerking op te maken is, veel bijval, en zelfs Prof. Hofmeyr, de oudste hoogleeraar aan de Theologische Kweekschool te Stellenbosch, heeft in ons laatste nommer een brief ten zijnen gunste laten plaatsen.

VRIJE SCHOLEN. — Den belangrijken brief van Ds. W. P. de Villiers over dit onderwerp moeten wij tot ons volgend nommer laten blijven.

TE BURGERSDORP blijkt het plaatselijke blad dergelijke bezwaren als wij tegen het Spoorwegplan der Regering te koesteren. De heer Maskew, C. C. en R. M. van Clanwilliam, wordt gezegd als zoodanig te Albert benoemd te zijn.

VREEMDE DOOD.—De heer Ferguson, Secretaris der Chalumna Boerenvereeniging, is aan zijn eind gekomen doordat hij stikte in een stuk vleesch dat hij op een uitspanplaats aan het eten was.

EEN I. D. B. van het fijnste water, naar het heet de stichter van Free Town, dat in den Vrijstaat vroeger de hoofdzetel van het I. D. Bisme was, is volgens een berigt in Johannesburg gepubliceerd door de Politie te Du Toit's Pan gesnapt. Hij heet Barney Martin.

TOEN wij ter perse gingen vernamen wij het overlijden van Dr. Shaw, van het Z. A. College School.

DE SPOORWEGPLANNEN der Regering zijn, volgens berigten in een tijdgenoot, te Britstown en te Willowmore, in hun geheel goedgekeurd, te Worcester afgekeurd.

DR. WRIGHT, van Wijnberg, waar hij als geneesheer lang gewerkt had en zeer gezien was, is aan het eind der vorige week overleden. Influenza blijkt de oorzaak van zijn dood te zijn geweest.

STOOMZAGERIJ.—Wij verwijzen onze lezers naar een andere kolom, waar zekere noodige inlichtingen kunnen bekomen aangaande eene industriële onderneming van de heeren Karl Lithman & Co., van deze Stad.

GRAAFF-REINET.—De heer G. W. Kotzé, zoon van Dr. Kotzé alhier, is tot Secretaris van den Afdeelingsraad aangesteld, op een traktement van £200. Een groote Turksche Vijgenpetitie vindt men in de beide plaatselijke bladen.

WAARSCHUWING.—Wij verwijzen onze lezers en lezeressen, die van snuif gebruik maken naar onze advertentiekolommen, waar de heeren Otto Landsberg & Co. een wenk geven hoe zich te wachten voor het ontvangen van bottels vervalschte snuif, die voor hun beroemd fabrikaat doorgaan.

VAALRIVIER.—De hr. N. J. Gillett heeft een plan ontworpen om een deel van Vaalrivier bevaarbaar te maken, ten einde kolen naar Kimberley te water te vervoeren. Een verslag van dit plan vindt men in het landbouwkundig bijvoegsel der *Wijnberg Times*. Reeds vroeger is er van zulk een plan spraak geweest, maar de Vrijstaatsche Regering wilde er niet aan.

NIET NETJES. — Een Oostelijk tijdgenoot neemt een beschouwing uit ons blad over de Spoorwegkwestie over, waarin wij het voor en tegen van zekere lijn uiteen hebben gezet; maar na het voor meêgedeeld te hebben laat hij het tegen weg, en stelt ons dus in een geheel verkeerd daglicht. Wij hebben zoo iets meer ondervonden, maar het is alles behalve naar behooren.

KNYSNA.—De *G. & K. Herald* bevat een levensberigt van wijlen den heer S. Goldsbury, vroeger C. C. en R. M. aan de Knysna, waar hij bleef wonen na gepensioneerd te zijn, en op 75 jarigen leeftijd overleden is. Een aantal boeren zijn beboet wegens overtreding der Jagtwet, en een hunner kreeg een extra bestraffing van den Magistraat omdat hij Veldkornet was en er dus meer dan anderen voor zorgen moest niet tegen de Wet te handelen.

DE ZAAK VAN MACPHERSON.—In deze zaak—die van den Port Elizabethschen Superintendent van Locaties die, van diefstal beschuldigd maar onder borgtogt van £200 vrijgelaten, zich uit de voeten heeft gemaakt,—had zekere Smith een valsche getuigenis afgelegd, en later erkend dat hij meineed had gepleegd. Hij was een van Macpherson's bedienden, en volgens den Magistraat was hem voor zijn meineed een mooije belooning toegezegd. De belooning die de Magistraat zelf hem gaf was twee jaar harde pad.

OVERREDEN.—Een blanke man is Zaturdag avond tusschen Papendorp en Kaapstad door den trein gedood, hebbende de koeijenvanger, terwijl hij op de rails lag, hem afgegooid en zijn hoofd verbrijzeld. Het blijkt dat kort te voren iemand hem er had vinden slapen, en hem had wakker gemaakt, dat de man dronken en uit zijn humeur was maar toch opgestaan, en dat hij toen weder op denzelfde plek was gaan liggen.

GAAT GIJ naar de Goudvelden? Neemt een grooten voorraad van Ormond's Groot Afrikaansch Geneesmiddel. Gij zult het onwaardeerbaar bevinden, als ter voorkoming en genezing van Kamp en andere Besmettelijke Koortsen en ongemakken, zoals Verhit Bloed, Onlesschbare Dorst, Vermoeidheid, en Zenuwachtige Uitputting. Het werkt als tooverij op kwalen in ons tropisch klimaat. De natuur heeft voorzien in Afrikaansche Wortels, voor de genezing van de Groote Afrikaansche Jakten.—Adv.

HET STAT MAJOR van het Hollandsche oorlogschip *De Ruyter*, thans in Simonsbaai, bestaat uit de volgende officieren:—Kapitein: J. P. Mercier; Eerste Luitenants: J. Cardinal, J. J. Hissing, F. H. de Meester; Tweede Luitenants: J. F. Hosang, Jonkheer G. L. van Panhuys, H. P. Dil, J. C. Beuts van den Berg, W. H. von Leschen; Officieren van Gezondheid: H. G. Ringeling, O. Engelgen; Betaalmeester, O. W. J. Immink; Adelborsten: J. L. H. Lijmes, A. F. Goossen, G. A. van Vloten, G. J. Kuiphorst, P. E. van Musschenbroek, Jonkheer W. C. van Panhuys, F. van Wageningen, C. A. L. van der Wijck en J. Zurmühlen.

DE WEDRENNEN te Port Elizabeth op 13 dezer werden vrij goed bijgewoond. De resultaten waren: Nursery Handicap: *Fellowship* 1, *Racket* 2, *Pomeroy* 3. Ladies Purse: *Donovan* 1, *The Gheber* 2, *Mikado* 3. Autumn Handicap: *Master Cecil* 1, *The Marquis* 2, *Valhalla* 3. Welter Plate: *Mintmark* 1, *Fernwood* 2. *Edison* kwam eerst, maar de heer Malcore, eigenaar van *Mintmark*, kwam op tegen *Edisons* overwinning, omdat men hem willens en wetens een ander paard had laten kruisen. Flying Handicap: *Bloodhound* 1, *Racket* 2, *Oasis* 3.

DE MISSES ALBU IN DE MUTUAL.—Het tweede concert door de Misses Albu vond plaats op Vrijdag avond. Daar er op dien avond verscheidene andere voorstellingen waren, was de zaal niet zoo goed gevuld als men wel gewenscht had. De aanwezigen echter stelden het zingen van de jonge dames alsook van de Misses Harper en Roedolf en het bespelen van de violoncello door den heer Henry Harper zeer op prijs. Allen die aan het programma deel namen deden hun uiterste best om genot te verschaffen, en de *encores* die met toejuiching vergezeld gingen, waren veelvuldig. Alles liep met bepaald succes af en toen het einde van het concert daar was, was zulk niet tot geringe spijt van het gehoor.

ORANJE VRIJSTAAT.—De *Express* heeft een lang en belangrijk artikel naar aanleiding van hetgeen wij over de weigering van den Vrijstaatschen Volksraad gezegd hebben om de Bethulie lijn goed te keuren. Volgens onzen tijdgenoot is die verwerping eenvoudig het gevolg van een zamenspanning tusschen de partij die de linie Noordwaarts naar het Oosten wil laten afbuigen, en de tegenstanders der Bethulie-lijn, maar is die samenspanning iets zeer tijdelijks, en zou de Kaapkolonie dwaas handelen met daarom de linie Burgersdorp-Norval's Pont aan te leggen. Verder weinig dat niet uit telegrammen bekend is, behalve dat in de *Express* een oproeping door een Commissie voorkomt, verleden jaar door een Bondscongres te Lindley daarmede belast, tot uitbreiding van den Afrikaner Bond; dat te Boshoff een Vereeniging staat gevormd te worden tot [illegible] der schapenfokkerij; en dat een Commissie door den Volksraad is aangesteld om, samen met Commissarissen van Regeringswege, een onderzoek naar een betere regeling van het district Moroka in het werk te stellen.

Z. A. REPUBLIEK.—De *Volksstem*, Zaturdag hier ontvangen, bevat een artikel ter beoordeeling der Tweekamerwet, die er niet goed afkomt, en een mededeeling omtrent de Scherpenseel Spoorwegvoorstellen. Verder niets nieuws. Een flink artikel over Hollandsch als Transvaalsche landstaal, ter verdediging van het besluit van den Volksraad om het verzoek uit de Kaapvallei omtrent het gebruik van Engelsch in landskantoren van de hand te wijzen, vindt men in de *Klerksdorp Advertiser*. De bladen Maandag uit Pretoria ontvangen deelen de discussies van den Volksraad over de zaak van het Onderwijs mede, die den indruk maken als staat het daarmede nog lang niet goed genoeg. Generaal Joubert is terug van een reis naar Zoutpansberg, waar het heet dat hij de Naturellen niet zeer geneigd heeft gevonden om zijn orders te gehoorzamen. Uit een berigt in de *Cape Times* over de Tweekamerwet zien wij tot ons genoegen dat er een bepaling aan is toegevoegd om den Staatspresident door de kiezers van den Eersten Volksraad te laten kiezen. Zonder dat kan men zeker zijn van onaangename tijden.

HET RIOOL-PLAN.—Het plan van den Stadsraad om £85,000 te leenen voor genoemd schema is, ter gelegenheid van eene stemming gisteren in de stad gehouden, van de hand gewezen met 407 tegen 114 stemmen.

EEN HEFTIG TOONEEL heeft in den Transvaalschen Volksraad tusschen President Kruger en een der leden over een concessie plaats gehad, en de President verliet de vergadering, waarop een voorstel dat zijn aanwezigheid of die van iemand om hem te vertegenwoordigen eischte, zulk een opschudding baarde dat de voorzitter de zitting moest schorsen. Na de heropening verscheen de President op nieuw en werd het voorstel der Regering met groote meerderheid aangenomen. Het telegram hierover deelen wij later mede.

CHEQUE.—Voor het Magistraatshof alhier werd Vrijdag de zaak behandeld van de Union Bank tegen Amos, den bekenden logieshuishouder in Strandstraat. Bij Amos woonde een tijd lang sekere Eaton, klerk van een agent van den naam van W. R. Shaw, er onlangs veroordeeld wegens valsche handteekening. Eaton had zijn logies betaald met twee cheques op de Union Bank, geteekend door Shaw maar in der daad valsch. Intusschen had de Union Bank de cheques afbetaald, en wilde nu, omdat zij valsch waren, het geld terug hebben. Verweerders pleit was dat hij in de zaak aan geen knoeijerij zich schuldig gemaakt en eenvoudig betaling erlangd had van hetgeen Eaton hem schuldig was, en dat het de schuld der Bank was zoo zij cheques had uitbetaald waarvan zij, daar Shaw een harer klanten was, weten kon dat zij valsch waren. Uitspraak ten gunste van verweerder, met kosten.

HET STELLENBOSSCHE "COLLEGE.—Het jaarlijksch verslag van deze inrigting, waar, zoo als men weet, een vorrbereidende school onder den heer Milne aan verbonden is, en waarmede de Landbouwschool onder Prof. Hersch eenigszins in verband staat, is ons gisteren ter hand gekomen. Wij zien er uit dat er meer studenten der inrigting—zamen 32—door de Hoogere Universiteit examens in 1889 gekomen zijn dan in eenig ander "College," en verder al hetgeen noodig is om zich een begrip te vormen van den leercursus, het personeel en wat dies meer zij, onder anderen dat de plaatsen der heeren Bartmann en Hofmeyr aan de voorbereidende school door twee Schotsche onderwijzers zijn ingenomen die als zeer goed geroemd worden. Verdere bijsonderheden kunnen wij niet mededeelen, maar wij raden die onzer lezers die in onderwijs belang stellen om te zien het verslag zelf te bekomen, waaruit zij heel wat belangrijks omtrent het hooger onderwijs op de plek zullen vinden die met zeker regt zich thans den hoofdzetel van het onderwijs in Z. Afrika mag noemen.

DE 'GRAAFF REINET ADVERTISER" beweert dat wij, door ons tegen het Spoorwegplan der Regering te verklaren, een raadselachtige houding schenen te hebben aangenomen, daar wij tot dus ver het Ministerie steeds ondersteund en een gunstig oordeel over de Richmondsche verlenging geveld hadden; maar dat de aap uit de mouw is gekomen door een gerucht dat de heer Hofmeyr, tegen het Spoorwegplan zijnde, zich met de heeren Sauer, Merriman en Co. verstaan had tot weerstand er tegen. Dit is alles malligheid. Wij kennen geen zoodanige verstandhouding, en zoo wij ons tegen het Spoorwegplan verklaard hebben is het niet om politieke overwegingen of met politieke doeleinden, maar alleen omdat wij van de lijnen door de Regering voorgesteld, wel enkele, zoo als de Indwe lijn en ook de Graaff-Reinetsche verlenging, goedkeuren, maar daarentegen andere afkeuren, deels omdat men er te vroeg mee komt, zoo als met de linien Ashton-Mosselbaai en Kaapstad-K. W. Town, deels omdat wij ze voor de Kolonie ten stelligste schadelijk achten, zoo als de linie Mosselbaai Oudtshoorn en Burgersdorp-Norval's Pont. Wij zouden echter de Regering minder heftig zijn te lijf gegaan dan wij gedaan hadden, ware het niet omdat wij van goeder hand vernomen hadden dat de Regering het geheele plan of niets wilde laten aannemen, en in een geval van verwerping met ontbinding dreigde. Een verkeerd Spoorwegplan dunkt ons geen reden om een Regering te veroordeelen, maar wel een pogiog om sulk een Spoorwegplan op zulk een manier door te drijven; en de *Graaff Reinet Advertiser* zou in onze houding niets vreemds hebben gezien, zoo hij niet in den laatsten tijd druk besig was geweest om het beetje begrip van saken dat hij vroeger had kwijt te raken.

EEN AARDIG FEEST.—In langen tijd heeft Kaapstad niet zulk een aardig feest aanschouwt als ll. Vrijdag het geval was in het Tentoonstellingsgebouw. Zooals velen onzer lezers bekend is, vermaakt men zich in koudere landen met schaatsenrijden op het ijs. Het spreekt van zelf dat men dat hier niet kan doen, maar de Kunst is moeder Natuur te hulp gekomen, en glijdt men in sommige gedeelten van Europa, hier amuseert men zich met het rollen en het was zeer interessant te zien hoe de Kaapstadsche jongelui, mannelijk en vrouwelijk, zich in het genoemde gebouw op de tamelijk gladde vloer met het schaatsenrijden vermaakten. De groote zaal en dito galerijen waren niet vol maar propvol, en als haringen in een ton probeerde het publiek een oog op het werkelijk schoone schouwspel te slaan. De rijderessen en rijders waren allen in costuum en het effect, met behulp van verschillend kunstlicht daardoor gemaakt was zoowel verrassend als schitterend. Om specifieke nota te nemen van al de gedragene costumes zou niet gaan, maar als we onzen lezers mededeelen dat er waren: pikeurs, maleische priesters, roodhuiden, voetbalspelers, in gestoken in nacht-en-dag costumes, waaronder een zeer nette met hooge zijden hoed, een hofnar, en niet onaardige schoonen in allerlei lieve kleederdragten gestoken, dan kunnen zij zich een flauw denkbeeld vormen van het verkregen effect. De ondernemers verdienen alle eer en dank, en het was alleen maar jammer, dat men door het geraas der schaatsen, de prachtige muziek van het Stafford Regiment niet goed kon hooren.

HOOG GEREGTSHOF.

(Voor Regters Smith en Buchanan.)

ZATURDAG, 14 JUNIJ 1890.

BANK VAN AFRIKA *tegen* WILLS.

Adv. Innes verzocht de "*rule nisi*" voor het onder curatele stellen van verweerders boedel absoluut te maken. Wat het Hof er tegen had was dat de dagvaarding gezonden was naar verweerders laatste bekende woonplaats, en dat hij daar in geen acht jaar gewoond had; maar van eischers kant werd er op gewezen dat deze saak een verband van £1,350 op een huis betrof, en dat eischer, door beslag op het huis te leggen, nieuwe kosten zoude gemaakt hebben. Ten slotte werd men het eens de saak tot den laatste of op den volgenden regtstermijn uit te stellen en intusschen nieuwe dagvaardingen uit te vaardigen.

REHABILITATIE

werd verleend aan J. F. Deneys, J. Ferguson C. F. W. Teitz, A. en B. Latief, P. J. du Toit, Ralph Smith, W. J. Symons, J. P. Mostert, C. H. Seibert en W. A. Hall. J. Engela mag over drie, J. D. Theron en W. I. J. Venter mogen over zes maanden terugkomen.

HUWELIJKSZAKEN.

Zes zulke zaken achtereen. In Bock *tegen* Bock werd scheiding van tafel, bed ens. uitgesproken. In de zaken van Van der Riet en Paivie gold het verlof aan de klagende partij om *in forma pauperis* om herstel van huwelijksregten; in die van Muhsfeldt om in den zelfden vorm om echtscheiding te procederen. Sophia J. Gould, wier man, een geneeskundige, in Engeland was en niet wilde overkomen, wilde verlof om bij dagvaarding bij edikt echtscheiding te vorderen, en in die van Du Plessis die te Xalanga thuis hoorde, werd een "*rule nisi*" gegeven, de schuldige partij gelastende terug te komen.

BOEDEL VAN WIJLEN G. WATSON.

In desen boedel vroeg adv. Innes een order om het beheer er van en de voogdij over de 13jarige dochter van overledene aan een der beide voogden op te dragen, daar de weduwe, die de andere was, er niet voor deugde. De Meester had over de saak de noodige schikklagen gemaakt, en een "rule nisi" werd gegeven, aan de weduwe verlof latende om op 12 Julij redenen te toonen waarom men die schikking niet zal volgen.

INSOLVENTE BOEDEL VAN G. G. WOOD.

Een voorstel van adv. Innes om den Com. van Op. Werken te beletten sekere £6,000, de waarde van vastgoed te P. Elisabeth voor Spoorwegdoeleinden onteigend, niet te betalen. Adv. Giddy trad voor de Regering op, en de heele saak kwam er op neer of het geld aan Wood's vertegenwoordigers of aan den Meester moest worden uitbetaald. Nadat adv. Innes de saak had uiteengezet, seide adv. Giddy dat de Regering geen verzet tegen den eisch had, maar slechts tot eigen bescherming een order van het Hof wilde, die ook gegeven werd.

Hof verdaagde tot gisteren.

GISTEREN.

EEN AANNEMERS ZAAK.

Adv. Juta en Adv. McLachlan verschenen voor den klager en Advocaten Innes en Searle voor verweerder, de heer William Wright. Klager, de heer Birch, dagvaarde voor £87 6s. 2d., zijnde dit balans eener rekening, door hem als aannemer verdiend van verweerder, die hetzelfde vak beoefent; het werk was gedaan aan de spoorwegwerken te St. Lowry Pas. Verweerder was aannemer voor het maken der aardewerken van den spoorweg,—en in 1889 verhuurde hij eenige gedeelten van het werk aan klager, zoodat dese een onderaannemer was. De Advocaat voor verweerder zei dat er was een contract aangegaan, maar de som nu geëischt ontkende hij schuldig te zijn. De Gouvernements ingenieur had alles opgenomen, en naar diens metingen had hij klager uitbetaald; klager had de gelden aangenomen ter geheele afdoening en er was nu niets meer te betalen. Adv. Juta zei de gewoonte was dat men altijd wat geld terug hield totdat de officieele ingenieur het had goedgekeurd. Dese hield soowat 10 percent terug, dat werd betaald als het werk satisfactie gaf en verweerder had klager niet op die manier voldaan. Adv. Juta ging voort, en zei onder anderen dat een sekere sectie aardewerk door klager gemaakt was 1,724 kubieke el. De Regering betaalde verweerder voor 1,478, en deze keerde aan klager slechts voor 1,317 el uit. Adv. Innes zei voor de verdediging dat er twee soorten van 10 percent waren: één voor geld dat werd teruggehouden en één voor het sakken der aardewerken. De klager legde later getuigenis af maar hij zei dat hij van het zakken of inkrimpen niets wist; hij was voor 30 jaar onderaannemer geweest en nooit was hij betaald geworden volgens het 10 percent aftrekkings-systeem voor inkrimping of het minder worden; hij sprak van onder aannemers en wist niet hoe of het met aannemers van het geheel was gesteld. Samuel Brown, vennoot van klager, gaf soortgelijke getuigenis, maar zei dat tusschen de Regering en hoofd aannemer er sekere conditioneele aftrekkingen bestonden. Nadat er nog eenige getuigen waren verhoord, werd er vonnis gegeven ten gunste van klager, die zijn volle eisch werd toegewesen.

CORRESPONDENTIE.

[WIJ STELLEN ONS NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE GEVOELENS ONZER CORRESPONDENTEN.]

Beaconsfield, 11 Junij 1890.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Vergun mij desen brief in uw geëerd en veelgelesen blad te plaatsen.

Ik heb dikwijls melding gemaakt van dese plaats, en in uw geëerd blad geschreven tegen het amalgamatie schema en het groote monopolie die hier toegelaten worden sonder eenige poging van den kant van onse wetgevers om de inwoners van dese velden te gemoet te komen in de saak. Meer dan eens heb ik er aan gedacht; sal er dan geene verandering in de saak gemaakt worden? Zal het dan toegelaten worden dat dese vier diamantmijnen die door de Voorsienigheid verschaft werden tot heil en segen van ons land en volk, gemonopoliseerd worden door eene groote compagnie? Toen dese mijnen ontdekt werden, was Zuid Afrika in eene betreurenswaardigen en bankrosten toestand. Ja in dien tijd moest een ieder sichzelven de vraag doen: Wat sal toch van ons land worden, en tot wien sullen wij ons wenden? Wellicht zijn er toen vele gebeden (waar niet aan te twijfelen is) opgesonden. En siet, er werden vier diamantmijnen ontdekt, waaruit de Kolonie, Vrijstaat en Transvaal veel tijdelijke zegeningen genoten hebben. Van alle oorden zijn wij hierheen gekomen om voor onse huisgesinnen levensmiddelen te verschaffen. Ja, ons land was toen in een floreerenden toestand. Hoe hebben velen niet den Heere gedankt voor die onuitsprekelijke uitkomst en dit goed vooruitzicht. Vele families in ons land zijn goed vooruitgekomen. En nu Mijnheer de Editeur, wat is van die vier mijnen geworden? Zijn zij in de handen van onse Afrikaanders, of in de handen van ons Gouvernement of worden zij bewerkt in het belang van Zuid Afrika? Ik moet u ronduit seggen neen. Zij zijn in de handen van Engelsche kapitalisten.

Het is betreurenswaardig te sien hoe of het er op de diamantvelden uitsiet en hoe of het met onze arme menschen gesteld is. De werklieden hebben nu bijna geen werk. De boeren die eens eene goede markt hadden voor produkten, hebben bijkans nu geen bijsondere markt om van te spreken, schoon dese plaats vroeger een van de voornaamste was. Dikwijls heb ik mijn stem doen hooren en mijn pen opgenomen, maar er is geen een die sich bekommert of beweegt over dese plaats, die eenmaal de redding was van Zuid Afrika, en die het nog sijn kan indien er behoorlijk in de Wetgevende ligchamen voor gesorgd wordt.

Ik vraag u, landvaders, vertegenwoordigers in het Parlement, sijn de vier mijnen ontdekt voor de Engelschen of andere kapitalisten of voor de ingezetenen van ons land? Antwoordt gij voor land en volk; dan vraag ik waarom dan niet sulke wetten gemaakt dat de mijnen moeten bewerkt worden? Waarom wordt het toegelaten dat dit geschenk aan ons land en volk gegeven door de Voorsienigheid, nu gesloten wordt? Ik bid u mannen, gij die daar in het Parlement geplaatst sijt voor onse belangen, ontwaakt, opdat gij niet beschaamd moogt uitkomen, want de tijd is daar dat wij onse oogen moeten open doen.

Een jaar of wat geleden heeft de heer Rhodes, M.L.A., op eene publieke vergadering gesegd, dat de Directeuren van de De Beers Compagnie nooit er aan zullen denken de mijnen te sluiten, daar de onkosten in verband met het werk soo groot sijn, en nu moeten wij het met onse eigen oogen sien dat drie er van gesloten sijn. Vele van onse arme menschen gaan rond sonder eenig werk, en moeten bijkans van honger vergaan en door anderen van levensmiddelen voorsien worden. Sommigen begeven sich tot het wasschen van ouden gesorteerden grond of debries om toch een levensbestaan te maken. Maar wat gebeurt nu? Dese groote magtige compagnie komt en jaagt de menschen weg en belet hen den grond te wasschen. Dese compagnie wordt nog gesterkt door ons Gouvernement, volgens Wetten die ik sag in de *Gazette* van 22 April ll. Ook heb ik vernomen dat de Stadsraad van Kimberley standplaatsen waar debries op is publiek wil laten opveilen ten verkoop, en ook debries hoopen aan arme menschen wil geven tegen een sekere percentage; maar daar kwam de De Beers Compagnie weer tusschen beiden, en belette den Stadsraad om dese standplaatsen te laten verkoopen. Dus heeft de De Beers Compagnie meer regt dan de Kimberley Stadsraad, die de vertegenwoordiger is van de ingesetenen van Kimberley, en die op instructies van ons Gouvernement het regt gekregen had om den grond en de standplaatsen uit te geven of te verkoopen. De saak moet nu eerst in het Hooge Geregtshof voorkomen, maar soo als het spreekwoord segt: "terwijl het gras groeit sterven de beesten."

Nu Mijnheer de Editeur, wie is nu baas, de De Beers Consolidated Compagnie of ons Gouvernement? Ik vraag u nogmaals, landvaders en vertegenwoordigers in ons Parlement, heft uwe stemmen op, want dese mijnen sijn niet ontdekt voor Engelsche kapitalisten, maar wel voor ons land en volk. Zoo dan verwerpt het monopolie en het sal ons welgaan.

Ik ben, ens.,
EEN AFRIKANER.

Patriot gelieve over te nemen.

DE BRANDZIEKTE KWESTIE.

Kliphenvel, 19, Junij 1890.

Aan den Redacteur.

Mijnheer!—Gelieve onderstaande in UEd. blad op te nemen. Met de groote droogte in 1889, was ik in het distrikt van Beaufort West met mijn schapen getrokken. Op Beaufort ontmoette ik twee van onse voornaamste schaapboeren den heer Weeber en den heer Truter, bij welke gelegenheid wij eene redenatie hadden over het bestaan van brandsiekte onder schapen; de twee heeren dachten dat de brandsiekte haar oorsprong heeft uit de fijne insekten en luisen, volgens de inlichting van den vee arts of schaapdokter, en ook hunne eigene opinie. In den kraal of in het veld, waar brandsiekschapen gelapen hebben, daar vallen de luisen af, en wanneer daar andere schapen komen dan kruipen de luisen op de gesonde schapen, en verwekken de brandsiekte, en dit heb ik ten eenemale ontkend en ontken het nog; toen heb ik hen 3 proeven gegeven om te maken. 1. Krap een heele boel luisen van een brandsiek schaap af, en leg se buiten als de son regt warm is, in den somer en de laatste een sal dood wesen. 2. Doet dit ook in den winter, wanneer het sterk gerijpt heeft, en de laatste een sal dood wesen van koude. 3. Jaag een klomp brandsieke schapen in een kraal of hok en laat se acht of tien dagen daar in staan, en krap nog in menigte luisen van andere brandsieke schapen af, en gooi die ook in de kraal of in het hok, en jaag daar bij 4 of 10 gesonde schapen sonder brandsiekte, en laat se 8 dagen saam bij een slapen, dan natuurlijk als de luisen van het een op het ander schaap kruipen, dan moeten de gesonde schapen geheel besmet wesen. Scheer se dan op een glad tafelkleed, en ondersoek een en pluis de wol uit en sie dan met het vergrootglas of daar een luis in te vinden is. Zijn daar in de wol, dan is het waarheid dat de brandsiekte ontstaat door een luis. Maar is daar geen een in de wol, dan is en blijft het een leugen, dat brandsiekte dóór een luis ontstaat. Doch de heeren Weeber en Truter waren seer ingenomen met mijne 3 proeven die ik hen aan de hand gegeven heb, en hebben beloofd om alle 3 punten te beproeven. En heb ik ongelijk, dan sullen sij mij in al de nieuwsbladen over de kolen halen. Maar heb ik gelijk dan sullen sij in al de nieuwsbladen belijden, dat het onwaar is dat brandsiekte van den luis komt, en dat al de gesegden valsch en onwaar sijn. De somer is voorbij en de winter is half om en ons parlement sit al weer, en ik heb nog niets van dien aard in de couranten vernomen. Ik geloof toch niet, dat sij het vergeten hebben daar het toch een saak van groot belang is. Na hunne proefneming sal het toch te sien staan of de brandsiektewet op waarheid gegrond is, of maar op wijsmakerij, om maar de schapboeren te verdrukken, en de inspekteurs den mond open te houden. Daarom herinner ik de twee heeren aan hunne belofte.

J. B. NIGRINI.

P.S.—De *Patriot* en de *Beaufort Courier* en andere bladen gelieve als het hen blieft soo spoedig mogelijk over te nemen.

SALDANHA BAAI.

(Van onzen Correspondent.)

10 Junij 1890.

Daar ons Parlement geopend is denk ik dat het nu de tijd is de Edele leden er van opmerksaam te maken, op de belangen onser boeren, namelijk, de arbeidskwestie. Vooreerst lijden de boeren in dit deel van ons distrikt veel er door, dat het meerendeel van de bekwame boeren arbeiders aan de visscherijen geëmploijeerd sijn, soodat sij genoodsaakt sijn hunne kinderen met den ploeg en oogsttijd uit de school te nemen, terwijl de visscherskinderen het voorregt hebben het geheele jaar door school te kunnen gaan daar er aan elk der visscherijen een gouvernement school is. Het is dan ook tot groot nadeel van ons opkomend geslacht, dat naderhand het bestuur over ons land hebben moet, terwijl het voor de visschers kinderen meer tot schade dan bevordering strekken sal. Wij misgunnen de kinderen het niet dat sij ook geleerd worden, maar voorseker hebben sij sulk eene klassieke opleiding voor hun stand niet noodig, doch werden daardoor slechts ongeschikt gemaakt tot den boeren arbeid die eene preliminaire opleiding vereischt; want van varkens of kalverwachter moet men ploegleider worden, dan drijver en vervolgens saai- en ploegman, buiten den diversen arbeid welke op eene boerenplaats te doen valt. Nu komen wij tot de vraag, sou onse wetgevende magt niet soodanig een wet kunnen maken, dat de scholen aan de visscherijen gedurende die tijden moeten gesloten worden? Dit sal tot voordeel strekken van beide klassen, en de ouders van die kinderen kunnen geen voorwendsel hebben se niet aan de boeren te verhuren. En vooral daar de boer als belastingbetaler grootelijks bijdraagt tot onderhoud der scholen, kan hij het met regt verwachten. Visschersbasen kunnen dan ook veel tot verbetering van dit kwaad bijdragen, door van elders werkvolk voor sich te krijgen en de anderen uit hun dienst te ontslaan. Want voor het visscherswerk is geene preliminaire opleiding noodig, want een weinig oefening maakt den man tot het vak bekwaam. Naar mijn nederig gevoelen sal het veel bijdragen tot bevordering van dit deel van ons district.

Ten anderen wensch ik de aandacht der edele leden op de raadsaamheid te vestigen, van eene wet te maken waar door de Regering en aannemers van publieke werken verhinderd worden de boeren arbeiders in dienst te nemen. Welligt hoor ik iemand seggen hoe hen van anderen te onderscheiden? Ik antwoord, de man wordt aan sijn spraak gekend, en na een weinig moeite met ondersoek, sal men dat beswaar te boven komen. Misschien segt een ander: dat is in strijd met de vrijheid van den onderdaan. Dan beroepen wij ons op de edele leden van den Afrikaner Bond, die met de aangelegenheden van ons land wel bekend sijn, bijvoorbeeld oom Jan, den edelen man die voor een tijd geleden de jeugd te Stellenbosch soo krachtig tot deugd en vaderlandsliefde op wekte sal wel woorden kunnen vinden om sulk een wet daar te stellen, waardoor ieders belangen worden behartigd, elk een in sijn stand worden gehouden waartoe hij behoort en de vrijheid van den onderdaan niet gekrenkt wordt, maar die strekken sal tot bloei en welvaart van ons land.

Wij hebben verleden week tot gisteren (Maandag) mooije en selfs warme dagen gehad, toen het gisteren avond begon te regenen en heden nog in buijen valt.

Het jonge gesaaide, gras en veld sien er dan ook prachtig uit, bijgevolg sijn de harten met dankbaarheid vervuld en opgeruimd.

Eergisteren (Zondag) trad onse seer geachte leeraar weder voor de gemeente Vredenburg op en hield een seer indrukwekkende leerrede naar aanleiding der woorden vervat, in eerste Corinthen 15, van het laatste gedeelte van het 32ste en 33ste vers. "Laat ons eten en drinken, want morgen sterven wij. Dwaalt niet. Kwade samensprekingen verderven goede seden." Zijn Wel Eerw. gaf een seer duidelijke verklaring er van, waarnaar met grooten aandacht geluisterd werd. Daar uw correspondent door ongesteldheid verhinderd werd de kerk bij te wonen, moet hij hier seggen: medegedeeld.

Met den gesondheidstoestand gaat het hier nu beter, hoewel onse dokter genoeg te doen heeft. Als een ander dokter sich hier te Vredenburg wil komen vestigen, behoeft hij niet te vreesen geen voldoenden werk te krijgen, voor al als hij sijn eigen rijtuig en paarden heeft. Want het valt de boeren hier seer moeijelijk den dokter te Vredenburg te laten afhalen en weer terug te senden. Heeren doktoren, komt en siet.

In Duitsche bladen wordt als eenvoudig middel om muisen te vangen aangeprezen een gewone bloempot, die omgekeerd met eene sijde geplaatst wordt op eene plankje van ½ centimeter dik, 2,5 cm. hoog en circa 9 cm. lang. Aan het einde hiervan wordt een stukje walnoot vastgebonden en het plankje met dit einde op sijn kant onder de pot geschoven, soodat een muis er onder kan komen. Knabbelt de muis aan de noot dan valt het plankje om en de pot neer. De muis sit gevangen, men steekt een dun plankje onder den bloempot, dat de geheele opening daarvan beslaat, en draagt daarmede pot en muis daarheen, waar men het dier het best dooden kan. De pot moet niet tweemaal op dezelfde plaats worden opgezet. In plaats van een stukje noot, sal ook wel een ander lokaas dienst kunnen doen.

HET PARLEMENT

WETGEVENDE VERGADERING

GISTEREN.

PETITIES ENZ.

De heer Vintcent had een groote petitie voor zijn Spoorweg. De heer Le Roex een die naar het Comité over de zaak van Cloete werd verwesen. De heer Robertson een als de heer Vintcent, die gelesen werd. De heer Orpen een (niet hoorbaar). De heer De Vos een over Verkeerde Vlei. De heer Robertson een als zijn voorgaande. De heer De Vos een over de Brandsiekte Wet. De heer Robertson een derde als zijn eerste. De heer Frost een over een Sterkstroom lijn. De heer Robertson een vierde. De heer Wood ook een over een Spoorweg—welke, dat was niet te hooren. De heer Robertson no. 5 en 6 en se is een van de Knysna voor de Mosselbaaische linie. De heer Hofmeyr een over de Geneeskundige Wet.

De heer Orpen sal eene Wet indienen. De heer Merriman sal voorstellen de Spoorwegzaak, de heer Hofmeyr de Geneeskundige Wet aan een Comité te verwijzen. Ook andere leden hadden kennisgevingen, daaronder de heer Keyter, die inlichtingen omtrent de tabakskultuur wil.

Het rapport over de Additioneele Toelageningswet werd ingediend, en de derde lesing volgde.

WEGEN EN MIDDELEN.

DE SPOORWEGWET.

De heer Van Rensburg was niet aanwezig om zijn voorstel tot verdaging van het Huis te doen, en de Eerste Minister, die schor en moeijelijk te verstaan was, seide dat hij daarom versocht dat de Com. van Op. Werken het Spoorwegplan sou uiteenzetten.

De Com. van Op. Werken seide niet te gelooven dat men sou willen dat hij in alle technische bijsonderheden van het Spoorwegplan sou treden, en gaf sijn smart te kennen dat de Eerste Minister thans niet in staat was om de financieele sijde der saak uiteen te setten. Hij sou nu het groote plan der Regering toelichten, en seide eerst sich de vraag gesteld te hebben, of de tijd voor dit plan gekomen was, en daarna welke lijnen de beste waren. Wat de eerste vraag betrof, de Kolonie had in vreemde Staten met ongeevenaarde vrijzinnigheid lijn op eigen gelegenheid aangelegd, iets wat de heer Rhodes kon getuigen en waar de havensteden voordeel van hadden. Het groote vervoer naar de Goudvelden was een sware taak voor het Spoorweg Departement geweest, maar weldra son men genoeg rollend materiëel hebben. Voor de Kaapstad en P. Elisabeth maakte men aanstalten tot uitbreiding der stations. Nu men dit alles deed moest men toch ook vragen of men niet meer bepaaldelijk aan de belangen van die districten moest denken die tot dus ver geen Spoorwegen hadden, en het gemis hiervan sich getroost hadden met merkwaardige lankmoedigheid. Welke redenen had nu de Regering gehad om haar thans voorgestelde Spoorwegstelsel te verkiesen. Het was noodig dat men een spoorslag bekwam tot ondernemingen van allerlei soort, en dien sou men door Spoorwegen bekomen. De Kaapkolonie stond in vele opsigten bij andere Koloniën, soo als die van Australië, achter, door haar conservatisme, soo als men seide; en waarom? Waarom sou men hier niet even goed fijn meel, ook voor uitvoer, kunnen maken als elders? Waarom werd er soo weinig gedaan aan besproeijing, schoon men er een goede Wet voor had? Omdat de boer geen Spoorwegen voor het vervoer sijner produkten had, en dus sijn koorn niet naar den molen brengen en sich aan de kosten van besproeijing niet wagen kon. Zoo was het ook met vee, want men kon het niet naar een markt brengen. Op heel wat plekken werden verkoopingen gehouden, maar de prijzen op verbruikplekken waren ontsettend hoog, en alleen omdat het vervoer sonder Spoorweg soo lastig was. Vee uit het Oosten naar hier per trein te vervoeren was thans veel te kostbaar, nu men van Oost naar West slechts over Naauwpoort en de Aar kon komen. De Oudtshoornsche tabak was de beste dien men krijgen kon, maar de middelen ontbraken om hem naar de havens te krijgen. Waarom voerde men hier boter en kaas, jam en konfijt in? Alleen omdat men geen Spoorwegen had. Men had talrijke kudden schapen, maar men zond sijn wol naar elders, schoon men in de Naturellen menigten van werklieden had om se te bearbeiden. Waarom voerde men hier steenkolen uit Engeland aan, schoon men se ook hier had? Alles hetselfde: men had geen Spoorwegen om de kolen langs te vervoeren. Was het dan vreemd dat men van alle kanten hoorde roepen om Spoorweggemeenschap, en sou een Regering niet laakbaar zijn als zij aan dat geroep niet voldeed? Overal hield het publiek vergaderingen om de voorstellen der Regering te steunen, met welligt een paar uitsonderingen. (Hoor hoor, en gelach). Uit Richmond had men een eerste roep bekomen, en van wien? Niet van kooplieden of winkeliers, maar van den predikant der gemeente als voorsitter der vergadering. Datselfde was gehoord op andere plekken, soo als te Graaff-Reinet, Swellendam, Uitenhage Oost Londen, Mosselbaai, Oudtshoorn ens. Heden nog kreeg men het nieuws uit Britstown. In Aliwal Noord, waar het hoofd der Oppositie sijn setel had, was het dagblad sterk voor het Spoorwegplan, soo als bleek uit een inleidings-artikel door spreker voorgelesen. Slechts wilde het artikel nog een lijn van Oudtshoorn naar Prins Albert Weg Station. (Luid gelach, de Proc Generaal voorsan). Al werd, sei het artikel, de raming met 25 p.c. te boven gegaan, dan sou, in een Kolonie die minder schuld had dan eenige andere, dit geen kwaad kennen. Uit Prins Albert en Victoria West waren, seide men, stemmen tegen het plan uitgegaan, maar ten slotte wilde men te Prins Albert ook door het plan der Regering met een niet seer groote wijsiging, en ook te Victoria West was dit vrij wel het geval, hebbende men daar verklaard dat al de lijnen plus twee andere slechts een nominalen prijs souden kosten. Overal elders wilde men het plan der Regering ondersteunen. Het was waar dat er verschil van gevoelen was over de rigting van de linie Ashton-Willowmore, seggende sommigen dat het beter sou sijn dat men die lijn over Ladismith en Calitsdorp dan over Mosselbaai liet gaan. Die lijn, seide men, was korter en goedkooper, maar de opnamen door ingenieurs gaven een andere uitkomst, soo als spreker met cijfers uiteensette. Onder anderen sou men dan twee bruggen in plaats van een over Gouritsrivier moeten bouwen. De lijn over Mosselbaai sou 222, de andere 237 mijl lang zijn; de andere sou ook duurder kosten. Van den overgaande op de Graaff-Reinetsche linie, verklaard te hebben dat de openbare meening sich ten sterkte ten gunste van het Regeringsplan uitsprak, seide spreker dat Graaff-Reinet en Richmond het in alle deele eens waren over de verlenging. Op de Richmondsche vergaderingen waren menigten boeren aanwesig, en de geestdrift was merkwaardig groot. Tegen die lijn echter had men steeds gijverd om de kosten, maar de kosten waren thans natuurlijk niet te laag gesteld, en toch was men er voor. Te Graaff-Reinet was men eerst onseker geweest welke verlenging het beste was, en die naar Middelburg sou iets goedkooper sijn geweest dan die naar Richmond; maar spreker had die Richmondsche verkosen omdat hij het beter achtte Graaff-Reinet met de Westelijke dan met de Middenlinie te verbinden, want langs geene kwam men naar Kimberley. Spreker trad hierbij in een betoog over de verkeerdheid van het denkbeeld dat de Middelburgsche verlenging de Cradocksche lijn ontlasten sou, en over de kans dat de Westelijke linie door de opening van het Protectoraat en den "kring van invloed," veel meer verkeer sou krijgen. Hier gaf spreker eenige cijfers tot vergelijking der lijnen, ten effekte dat P. Elisabeth bij de Richmondsche lijn niet verliesen sou, en dat een dubbele linie P. Elisabeth Colesberg niet noodig was. Voor Graaff-Reinet zelf was, sijns insiens, de Richmondsche lijn ruim soo goed. Dan had men de linien Burgersdorp-Norval's Pont en Indwe-Molteno. Zij waren beide noodig voor het kolenvervoer, maar wat de lijn Burgersdorp-Norval's Pont betrof was er buitendien te letten op de Oosterlinie, die in 1889 voor het eerst iets tot betaling van haar interest had opgebragt. Dat sij begon te betalen was, eerst laat in het vorige jaar, en hiervan had spreker een nieuwe berekening laten maken, waaruit het bleek dat in het financiëele jaar dat nu ten einde liep, de winst grooter was. Die vooruitgang was alles het gevolg van de verbetering der Oost Londensche haven, en die verbetering was nog steeds aan den gang, soo als weldra aan de leden duidelijk gemaakt sou worden door verschillende kaarten. Thans konden schepen van 16 voet diepgang de rivier binnen komen; weldra sou die diepgang nog seer vergroot worden. Oost Londen was de eenige haven die gelegenheid gaf om met Natal in mededinging te treden, en hierom had men de Bethulie lijn gewild, die stellig de beste sou sijn geweest in die lijn had echter de Vrijstaat niet willen toestemmen, en selfs had de Volksraad verklaard dat de linie voor den Vrijstaat nadeelig was. Nu waren er sommigen die geloofden dat de Vrijstaat op den duur sou toegeven, maar daar was spreker het niet mee eens, en met daarop te rekenen sou men Oost Londen ruïneeren. Wel sprak men van een lijn die van Aliwal Noord in Noordelijke rigting sou worden aangelegd, maar ook hier was niets aan te doen, want de Kolonie soo min als de Vrijstaat sou se aanleggen, en een syndikaat sou het niet doen sonder voorwaarden waar de Vrijstaat niet ligt aan sou willen. Het eenige dus wat er op sat was de aanleg der lijn Burgersdorp-Norval's Poort. Over dese lijn gaf spreker eenige cijfers, ten effekte dat het kolenvervoer er gemakkelijk sou sijn, niet te veel sou kosten en Oost Londen sou helpen. Nu meende men dat voor de verdeeling der steenkolen over het Spoorwegstelsel de lijn minder gunstig sou sijn dan die van Molteno naar Middelburg, maar die meening was verkeerd. De groote kwestie voor de verdeeling van steenkolen was dat men een lijn had waar men menigten kolenwagens door één locomotief kon laten vervoeren, want dat bragt een besuiniging. Nam men Naauwpoort als de plek der verdeeling, dan sou men 40 mijlen verder moeten gaan over Norval's Pont dan over Middelburg weg, maar daartegen waren de hellingen van no. 2 veel swaarder (60 in plaats van 80), en hierom kon men de kolen niet soo goedkoop er langs vervoeren. De kosten der lijn naar Norval's Pont mogten iets duurder sijn dan die van Molteno naar Middelburg weg, maar dit was geen saak van groot belang. Wat nu de kwestie der kolen selve betrof was er een strijd tusschen de waarde van Indwe en die van Stormberg kolen, en dit was een lastige saak om te bespreken, maar dit kon spreker seggen dat de Stormbergsche kolen niet slechts van minder kwaliteit waren, maar dat de mijnen geen kolen genoeg aan de Regering hadden kunnen leveren, schoon hieromtrent een kontrakt gesloten was. Men had dus dure Engelsche kolen in de plaats moeten nemen, om de spoortreinen te laten loopen. Het was intusschen gebleken dat er goede Natalsche kolen te bekomen waren, en hier was een ondersoek naar verordend, waaruit gebleken was dat die kolen nog beter waren dan die van de Indwe. Met die kolen had men hier de proef genomen, waaruit hare goede kwaliteit gebleken was. De Indwe kolen souden, selfs door ossenwagens aangebragt, goedkooper uitkomen dan Engelsche, maar men kon niet op vasten toevoer rekenen soolang men geen Spoorweg had. Indwe kolen waren 50 p. c. goedkooper in het gebruik dan Stormberg kolen. Zij waren gemakkelijker uit de mijnen te halen, en sij gaven minder last bij het verstoken. Hierover trad spreker in nadere bijsonderheden, aantoonende hoeveel men winnen sou als men Indwe in plaats van Engelsche konde besigen, en betoogende dat men door een gebruik der Indwe kool die door een Spoorweg Indwe-Molteno noodig sou worden, veel meer winnen sou dan de Spoorweg en de exploitatie er van kosten souden. Hij schatte de winst, na alle uitgeven, op ten minste £37,000. De beste Indwe kolenmijnen waren nog in het besit der Indwe Maatschappij, maar de Regering had ook goede mijnen in de buurt, schoon niet soo veel leverende. De meeste kolen souden voorloopig op den Spoorweg gebruikt worden, en de linie die de Indwe kolen naar de Oostelijke linie souden brengen, sou op eenigen afstand van Dordrecht tot een punt loopen tusschen Cijfergat en Molteno. Vroeger had men gemeend dat die linie al te lastig sou sijn door de sware hellingen, maar dit was sedert gebleken onjuist te sijn. Dan was men vroeger van oordeel geweest dat de groote markt voor Indwe kolen Oost Londen sou sijn, en daarom had men de Indwe-Imvani lijn aanbevolen; maar thans wist men dat schepen te Durban beter kolen konden laden dan te Oost Londen. De lijn Indwe-Middleton had geen heel sware hellingen, en deugde beter dan de andere lijn voor de verdeeling der kolen tot gebruik der Kol. Spoorwegen. De Regering wilde haar linie slechts tot Doornkop leggen, om dan later se te verlengen als zij of met de Indwe Maatschappij een behoorlijke overeenkomst gesloten of de mijnen dier Maatschappij aangekocht had. Onder de £100,000 sou men die mijn echter niet kunnen bekomen, en hieromtrent sou later een voorstel worden gemaakt. Dan had men nog de Kowie lijn, waar men vroeger genoeg over gesproken had. Men wilde er £60,000 voor betalen, maar er sou nog het een en ander noodig sijn om se in goeden toestand te brengen. Ook over de andere Spoorwegwerken seide spreker weinig (de Du Toit's Kloof lijn vergat hij geheel), en hij eindigde met er op te wijsen dat het Spoorwegplan wel groot en duur was, maar dat de Regering sorgen sou om ter regter tijd de geldmarkt te genaken, en dat sij het beter achtte het heele plan in eens dan bij stukjes en brokjes te laten verordenen. In verdere discussies sou hij niet treden, maar voorstellen dat het Huis in Comité van Wegen en Middelen sou gaan.

[De heer Sauer hield een scherpe toespraak ter veroordeeling van het plan der Regering, en werd in denselfden geest gevolgd door den heer Sivewright, wiens rede eerst tien minuten vóór sessen ten einde liep. Verdaging van het debat tot heden, sonder voorrang, en ook het Huis verdaagde.]

STELLENBOSCH.

(Van onzen Correspondent.)

11 Junij 1890.

Nieuws is van hier maar schraal; toch kan ik de week niet laten voorbij snellen sonder iets van mij of van ons dorp te doen hooren. Vooreerst dan hadden wij de laatste week het afsterven van een onser oudste ingezetene te betreuren, te weten, van de Wed. Susanna de Waal, in den in desen tijd nog al tamelijk hoogen ouderdom van een-en-tachtig jaren. Zij stierf in het vol bewustsijn van haar heengaan, kalm en gelaten, en wel aan de gevolgen der nu heerschende influenza. Zij laat een aanmerkelijk getal kinderen en kleinkinderen, alsmede achterkleinkinderen na om haar verlies te betreuren. Zondag vond hare begrafenis plaats en wel op de plaats van den heer Adriaan de Waal, alwaar zij bij de beenderen van haar vroeger ontslapene echtgenoot, wijlen den hoog geachten ouden heer Pieter de Waal, gelegd werd, en alwaar ook reeds eenige harer kinderen die haar vroeger vooruitgegaan zijn, gelegd zijn. Haar aandenken sal nog lang in gesegende herinnering blijven, en haar assche ruste in vrede tot den heerlijken dag der opstanding. Voorts hadden wij na den sterken Oostewind, sints Dingsdag nacht verkwikkende, sachte regens, die ons regt te pas kwamen. Inderdaad, geleek het meer op een lente- dan winterregen, soo warm en sacht kwam het ter neder, en nu is de son met al hare luister weder aan 's Hemelstrans, om alles te doen groeijen en bloeijen. Het is als het ware of men de vooruitgang van het gesaaide niet alleen bemerken maar selfs hooren kan. Wij verwachten dan ook alleszins een voorspoedig jaar. Nog iets, soude de *Wynberg Times* sich misgist hebben met de prijzen van brandewijn, ik sag er toch in haar noteringen van de laatste week dat dat artikel van seven-en-dertig pond tien shillings (£37 10s.) tot veertig ponden, met hout ingesloten, aangemerkt wordt. Hoe is het dan dat onze stokers en wijnkoopers niet meer dan ses-en-twintig ponden tien shillings (£26 10s) krijgen. Ik sou hier gaarne een explanatie van willen sien en hoop dat gemeld blad sulks doen sal, of andersins sijn fout erkennen. Ik ben blijde waar te nemen, volgens uw blad, dat bijna onse gansche Kolonie soo ingenomen is met het Spoorweg schema van ons Gouvernement en wil hopen dat onze parlementsleden hetzelve dadelijk steunen sullen, om alzoo den voortgang en bloei van ons dierbaar Vaderland te bevorderen. Nu wetende dat gij uw kolommen meer noodig hebt voor parlementaire saken, sal ik maar kort sijn en eindig tot een volgende keer.

Koloniale Industrie.

KARL LITHMAN & Co.

Op vriendelijke uitnoodiging van bovengenoemde firma, begaven we ons Zaturdag morgen met andere vertegenwoordigers der Kaapsche en Wijnbergsche Pers, naar den Dokweg naast "Sailors Home," om een Stoomhoutzaagmolen en daarbij behoorende gebouwen in oogenschouw te nemen. Door den firmant Karl Lithman aan den Bestuurder, Kapitein Afzelius geïntroduceerd, geleidde dese ons rond en gaf de noodige informaties, dienstig om de werking der verschillende machinerien naar behooren te begrijpen. Voor we hiertoe echter overgingen, werd ons uitgelegd dat al het hout dat wordt verarbeid afkomstig is van Knysna, en verschillende soorten, sooals Assegaai-, Stink-, Vaar-, Geel-, IJzer en Bokshout werden vertoond en ondersocht. Het is seer interessant om al de onderdeelen der fabriek te sien, maar om alles aan onse lesers uit te leggen, gaat maar slecht, daar men de machines in werking moet sien om se volledig te begrijpen. Eén is er bijvoorbeeld, waar de spaken van rijtuigen worden gefabriceerd, en men moet haar bepaald in werking sien om een idée te krijgen hoe ver of het vernuft in dese dingen gaat. Men vindt er vervolgens: draaibanken, saag-, schaaf- en boormachines, alles natuurlijk met stoom en door een nette horisontale machine seer regelmatig gedreven. Tafelpooten, knuppels, bijl- en andere steelen en wagenspaken, sijn eenige der saken die seer netjes uit de differente machines te voorschijn komen.

Naar alle oorden der Kolonie, sooals bijvoorbeeld naar Paarl, Worcester, Robertson en Kimberley, doch ook naar den Vrijstaat en de Transvaal wordt het fabrikaat gesonden, en de ondernemende firma ontziet kosten noch moeite om hare clientèle op de hoogte der tijden te houden, door het nieuwste op het gebied van haren tak der koloniale industrie te importeeren. "In Amerika," soo informeerde ons een der vennooten, "heeft men sich reeds lang met dese industrie besig gehouden, en waarom dan niet hier?" Juist soo, waarom niet hier. Bovengenoemde firma heeft de koe bij de horens gepakt, en, met allerhande soort werklieden, blank en gekleurd, doet sij haar best om haren begunstigers, voornamelijk wagenmakers, schrijnwerkers, ens. genoegen te doen. De houthandel der firma, die ook nog wordt voortgeset is reeds welbekend over geheel Zuid Afrika.

Na alles besichtigd te hebben, werd de Pers in het kantoor genoodigd, waar de heer Axel Peters, lid der firma, de honneurs waarnam, en den inwendigen mensch een verrassing bereidde. Na den besoekers een bedankje te hebben toegebragt voor de genomene moeite, en een dezer voor de betoonde attentie had bedankt, scheidde men, sonder twijfel wijser geworden omtrent een der belangrijkste takken onser Koloniale Industrie.

REUTER'S TELEGRAMMEN.

ONDERZEESCHE TELEGRAAFDIENST.

De heer Matthews heeft weer een standje.

Afrikaansche zaken.

De Hertog van Connaught.

Ontvangen en gepubliceerd 13 Junij, 8 n.m.

LONDEN, 13 JUNIJ.—De heer Monro, Hoofdcommissaris der Londensche Politie, heeft bedankt wegens een geschil met den heer Matthews, Minister van Binnenlandsche Zaken, over de aanstelling van een opvolger van wijlen Kolonel Pearson, assistent-Commissaris. Op een vergadering van den Raad der Londensche Kamer van Koophandel heeft men besloten een versoekschrift aan Lord Salisbury te senden, ten effekte dat hij de Britsche belangen in Midden- en Oost Afrika tegen de Duitschers moet handhaven. De Hertog en Hertogin van Connaught zijn naar Engeland vertrokken. Consols 97½. Kaapsche do., 4 p.c., £109 10d. Bietsuiker, 88 p. c., 12sh. 3d. per centenaar. Goede eerste klas koffij te Rio 8,450 reis. Wisselkoers te Rio 21½.

Mauritius.

De Londensche Politie.

Twee Generaals en een Minister.

Ontvangen en gepubliceerd 15 Junij 6.30 n m

LONDEN, 14 JUNIJ.—Baron H. de Worms heeft in antwoord op een vraag in het Lagerhuis gesegd dat, nu er gestemd was voor een bijdrage tot een maildienst naar Mauritius, de Regering om geen subsidie voor een kabel daarheen sou vragen. Op een vergadering der Politie werd heden sympathie betoond met den heer McMunro, en een circulaire is naar alle politie-stations gesonden, aandringende op een werkstaking op 20 dezer, tensij korter uren, betere betaling en betere bepalingen omtrent bevordering en pensioenen worden ingevoerd. Generaals Sir Fred. Roberts en Sir Evelyn Wood worden genoemd als waarschijnlijke opvolgers van Lord Wolseley. De Ed. heer W. C. Smith heeft in het Lagerhuis te kennen gegeven dat zijn gesondheid hem niet toelaat een herfstsitting waar te nemen, en dat, als men tot sulk een sitting besluit, hij bedanken en naar de Lords verhuisen zal, sullende dan de heer Goschen waarschijnlijk aanvoerder van het Lagerhuis worden.

Paarden.

Het uitbreiden der Cholera.

Een Nationalisten Kandidaat gekozen.

Ontvangen en gepubliceerd 12 Junij, 3 n.m.

LONDEN, 16 JUNIJ.—De Groote Prijs van Parijs werd gewonnen door *Fitzroy. Fitzhampton* was tweede en *Oddfellow* derde. Het uitbreken van de cholera wordt berigt van Puebla en Derugal in Valentia. Verscheidene sterfgevallen hebben plaats gevonden, en twee-derde van de bevolking sijn gevlugt. De heer Roochfort Maguire, de Nationalisten kandidaat, is gekozen geworden voor North Donegal. De cholera in Valentia breidt sich uit tot andere dorpen en meer sterfgevallen worden gerapporteerd.

OVERLANDSCHE TELEGRAAFDIENST.

KAAPKOLONIE.

Apothekers.

K. W. TOWN, 13 JUNIJ.—Op een vergadering van apothekers en droogisten, gisteren avond gehouden om de Wet op de Geneeskundige Praktijk na te gaan, werd een besluit genomen ten effekte dat in den nieuwen Geneeskundigen Raad apothekers en droogisten niet genoeg vertegenwoordigd waren, en dat, buiten een vertegenwoordiger door den Gouverneur benoemd, er nog twee of meer behooren gekozen te worden door de apothekers en droogisten in de Kolonie, zijnde tevens de tijd daar dat de apothekers in de Kolonie een door het land gewettigd genootschap moeten hebben om opleiding en belang van het apothekerdom na te gaan. Een ander besluit werd insgelijks genomen, dat nl. achter de woorden apotheker en droogist in artt. 35 en 36 der nieuwe Wet de woorden "of zijn assistent" moeten worden ingevoegd. Verder gaf men aan de hand om art. 37 soo te wijzigen dat ieder behoorlijk toegelaten apotheker en droogist verantwoordelijk moet sijn voor elke handeling of versuim van iemand die sonder bevoegdheid in hun dienst is, wat den onbehoorlijken verkoop van vergif of inbreuk op de beide vorige artikels der nieuwe Wet betreft.

Paarden.

PORT ELIZABETH, 14 JUNIJ.—De resultaten van den tweeden dag der wedrennen zijn:—All Aged Handicap: *Reprieve* 1, *Oasis* 2, *Bloodhound* 3. Fairview Plate: *Edison* 1, *Donovan* 2. Suburban Park Handicap: *Master Cecil* 1, *Candlemas* 2, *Marquis* 3. Auction Plate: *Mintmark* 1, *Gheber* 2, *Mikado* 3. Farewell Handicap: *Prosecutor* 1, *Master Cecil* 2, *Valhalla* 3.

Spoorwegen.

GRAHAMSTAD, 16 JUNIJ.—Zaturdag avond zijn, op een openbare vergadering tot het nagaan van de Spoorwegplannen der Regering, de volgende besluiten met overgroote meerderheid genomen: 1. Dat deze vergadering met dankbare erkentenis de grootmoedige en ver ziende politiek der Regering begroet die men in haar Spoorwegplan aanschouwt, en, zonder zich er toe te verbinden om het plan in alle bijzonderheden goed te keuren, overtuigd is dat de vereeniging en vooruitgang van Z. Afrika het best kunnen bereikt worden door een wijduitgestrekt en veelomvattend Spoorwegstelsel. 2. Dat in geval een lijn K. W. Town-Fort Beaufort-Kookhuis bij het Parlement bijval vindt, deze vergadering er op aandringt dat de korte linie van Grahamstad naar F. Beaufort, waarvan reeds een opmeting en begrooting bestaat, in het plan zal worden opgenomen, daar, hoewel de afstand tusschen deze stad en F. Beaufort 46 mijlen bedraagt, de weg om van de eene naar de andere plek over de Kookhuislijn te komen niet minder dan 160 mijlen zal zijn.

NATAL.

Europeanen en Naturellen.

PIETERMARITZBURG, 13 JUNIJ. In den Wetgevenden Raad heeft de heer Hartley een voorstel gedaan om 270,000 acres in het zuiden der Kolonie, thans door Naturellen bewoond, aan Europeanen toe te kennen tegen £1 per acre. Hiertegen was sterke oppositie, en een amendement werd aangenomen waarbij de Gouverneur gevraagd werd of men het land voor dit doel kon bekomen zonder hen te schaden die thans in het besit er van waren.

VRIJSTAAT.

Loterijen en Sweepstakes gedoemd.

BLOEMFONTEIN, 16 JUNIJ.—De ordonnantie tot het afschaffen van sweepstakes en loterijen heeft heden morgen hare derde lezing gepasseerd, en sal over een maand in werking komen.

Z. A. REPUBLIEK.

Biljart wedstrijd.

POTCHEFSTROOM, 16 JUNIJ.—In den biljart wedstrijd tusschen Roberts en Dr. Dixon, heeft laatstgenoemde gewonnen met 126 punten. De kampvechter stond 650 uit 1000 punten toe.

PAPENDORP.

16 Junij 1890.

Vrijdag namiddag werd het stoffelijk overschot van den vader en dochter (Smith) genaamd, die op soo eene vreeselijke wijse te Zoutrivier door den trein gedood sijn, begraven. Meest al de geëmploijeerden bij het Spoorweg Departement te Zoutrivier en Kaapstad toonden de laatste eer aan de overledenen door het stoffelijk overschot te volgen naar de laatste rustplaats. De lijkkisten waren bedekt met prachtige kransen, sommige er van bij uitstek fraai als ook de eene van sijn mede geëmploijeerden die seer gehecht waren aan hem. Alweder voor ons ieder een woord van waarschuwing. "In het midden van ons leven sijn wij in den dood!

Ik heb u een berigt gesonden van het ongeluk, maar hoe het komt dat het in uw blad niet verschenen is kan ik niet uitmaken.

Maar hoe het sij, het is treurig om te denken, dat vader en dochter die nog eenige minuten te voren in blakenden welstand opgeruimd en vrolijk naar hun woning terug keerden, soo plotseling hun levensdraad op sulk een wijse werd afgeknipt. Wij nemen allen deel in de bedroefde weduwe. Er is een lijst ter harer ondersteuning geopend en bijna elk die bij de werkplaatsen te Zoutrivier werkt heeft er sijn naam op geplaatst. Het bedrag loopt al bij de £160. Gisteren avond werd in de Wesleyaansche kerk een preek over de ongelukkige geleverd die seer plegtig en hartroerend was.

Zaturdag avond kwam er weder een ander man (naam onbekend, daar hij soo aan stukken gehakt werd) onder den trein. De ongelukkige was door iemand opgemerkt op de lijn te loopen in seer dronken toestand, en toen hem op het gevaar gewesen werd gaf hij dien persoon een seer kort antwoord, en ging toen liggen in den dronken toestand waarin hij verkeerde en ging soo op dese vreeselijke wijse de eeuwigheid in.

ZIE OMMEZIJDE

Malmesbury Ex- en V-

…toestand is zeer te betreuren. Witte zeere keel en andere ziekten hebben hare verschijning gemaakt en hebben meer dan een al ten grave gesleept. Men schrijft het toe aan het ongestadig weder. De dokter heeft zijne handen vol.

Het blijft maar droog, droog! Ouden van dagen kunnen zich niet herinneren zoo een maand van Mei en Junij beleefd te hebben. Koude sterke winden komen ons nog dikwijls als een vreemdeling een bezoek in dezen tijd van het jaar geven. Van gisteren avond begon het te waaijen, en heden morgen waait het nog zeer sterk, zoodat tuinen er veel door lijden zullen.

Publieke Vergadering te Malmesbury.

(Van onzen Correspondent).

Op Zaturdag morgen volgens kennisgeving in de *Zuid Afrikaan* werd eene publieke vergadering belegd door de beide leden van deze afdeeling, ten einde het Spoorweg schema en de Phylloxera Wet te bespreken.

Behalve dat de vergadering vertegenwoordigd werd door mannen van Darling, Paardeberg, Riebeekskasteel en Zwartland, waren ook tegenwoordig de Parlementsleden Van Rhyn, Botha, Theron, Van Zyl, Van den Heever en onze plaatselijke leden Louw en Basson.

De heer Stefanus Walters werd unaniem tot Voorzitter gekozen, en legde het doel der vergadering uit.

De heer Basson nam toen het woord, na dat er besloten werd eerst de Spoorweg kwestie te bespreken, maar na een weinige woorden moest hij zijn taak aan zijn mede lid de heer Louw overhandigen, daar hij "Basson" zich nog te onwel gevoelde van wege de aanval van de regeerende influenza, die hem voor een paar dagen voor de vergadering veroorzaakt had zijn bed te houden.

De heer Louw zette toen het geheele Koloniale d.w.z. het Spoorwegplan binnen onze grenzen, dat volgens de specificatie van den Premier £7,693,276 kosten zal uitreen; en maakte de vergadering opmerkzaam dat dit niet al was, maar dat er nog een aanmerkelijk bedrag was, dat in eene aparte Wet gevraagd zal worden, voor Spoorwegen over onze grenzen. Hij eindigde zijne aanmerkingen, door de vergadering op het gemoed te drukken, het gewigt der zaak, en dat welk besluit er ook al van daag genomen moge worden, het zijns inziens een groot effect op andere plaatsen hebben zal. Men sla een bezadigden toon aan, en kome na rijp beraad tot eene gezonde conclusie.

De heer Basson herinnerde de vergadering, dat het Gouvernement gedeclareerd heeft dat men het geheele plan of niets moest aannemen.

De heer Van Rhyn swaaide de leden van de afdeeling lof toe voor hunne handelwijze in deze zaak, door hunne kiezers te ontmoeten op eene zoo groote kwestie, en moest erkennen dat niet alleen dit hem veel genoegen verschafte maar ook eene zoo groote en wel vertegenwoordigende vergadering tegenwoordig te zien, hij beaamde ten volle al hetgeen door den heer Louw was gezegd, en kon er niets bij voegen.

De heer Hendrik Albertijn leverde toen de volgende resolutie in:—

"Deze vergadering is van gevoelen dat het uitgebreide Spoorwegplan van het Gouvernement, geheel onaannemelijk is voor het land, en berekend is tot eene toekomstige onpleizierige financieele toekomst in de schatkist, en dus strekken moet tot ruïne van het land; en de vergadering beveelt de plaatselijke vertegenwoordigers, alsook die leden van het Hoogerhuis deze Cirkel vertegenwoordigende aan zoodanige Koloniale Kolenlijn te ondersteunen, als naar hun gevoelen strekken zal om onze Koloniaal Koolmijnen te ontginnen, en handel en nijverheid aan te wakkeren."

De heer Albert van der Westhuijzen secondeerde.

De heer Ryan stelde toen als amendement voor:—

"Dat deze vergadering ten volle de voordeelen van Spoorwegen erkent, maar met het oog op de ongenoegzame opmetingen, en schrale informatie, kan het tegenwoordige Spoorweg schema van het Gouvernement niet aangenomen worden."

Het amendement werd verworpen, en nadat verscheidene andere heeren deel aan de discussie hadden genomen, werd het voorstel Albertijn unaniem aangenomen.

Toen kwam de Phylloxera Wet ter sprake, en na eenige aanmerkingen van den heer Malherbe en anderen kwam men tot het besluit, de verdere behandeling der zaak in de handen der vertegenwoordigers te laten, die samen met andere leden die wijndistrikten vertegenwoordigen kunnen overeenstemmen wat voor de toekomst het best is te doen.

De heer Albertijn wou van den heer Louw weten, of hij eenige objecties had zijn plan der vergadering voor te leggen met betrekking tot de Guano kwestie. Gemelde heer trad toen in de bijzonderheden der zaak, en declareerde zich nog er tegen dat het Gouvernement de eilanden zoude bewerken, maar gaf aan de hand het volgende plan, dat zijns inziens goed zou werken, en tevredenheid zou geven aan alle partijen behalve de schatkist.

Hij stelde voor dat het Gouvernement de prijzen vast stelde op de drie kwaliteiten van Guano: zeg eerste klasse Guano door den tendenaar aan den Boer te worden verkocht voor zeven ponden per ton, tweede klasse voor vijf ponden tien shillings, en derde klasse voor drie ponden, "dat is maar om een prijs te noemen," het Gouvernement een inspecteur aan te stellen die de verscheidene kwaliteiten van Guano moet goedkeuren, tenders dan te worden gevraagd voor de eilanden onderworpen aan bovengemelde condities, eene zware boete legger de indien bedrog gepleegd wordt.

Dit zou zijns inziens de prijs der eilanden veel lager doen komen dan thans het geval is, maar de Boer zou direkt er dan het voordeel van hebben.

Dit plan vond bij velen bijval, zelfs de Edele heer Van Rhyn kwam het zeer smakelijk voor. Maar de oude heer Tobias Louw en zijn zoon Jacobus bestreden het heftig. Laatstgemelde beschouwde het als tyrannick, en na eenige discussie stapte men zonder eenig resultaat van het onderwerp af.

De heer Malherbe bragt namens de vergadering dank aan de leden toe, en met een bedankje aan den Voorzitter, die aangezien dit de eerste maal is dat hij den stoel bekleed, zich met eer van zijn post gekweten heeft, ging de vergadering uiteen.

HANDEL EN NIJVERHEID.

JOHANNESBURG, 14 JUNIJ.—Zilvers houden het hoog. Verkoopingen zijn: Aurora West 3sh. 9d., Doornfonteins 2s. 6d., Geld Mains 9sh. 3d., Gipsys 4sh. 3d., Estates 19sh., Langl. West 8sh, Luipaards Vlei 2sh., National 4sh., Princesses 13sh., Rietvlei om aan te komen 2s. 4d., Zilvers om aan te komen 8s. 6d., Tharsis 1s. 6d. De eerste jaarlijksche vergadering der Randfontein Maatschappij werd heden gehouden. Uit het rapport der Directie bleek dat de Maatschappij 908 delfplekken had en aandeel in 1,112, terwijl 708 door individus gehouden werden. De heer Eckstein zeide dat de Maatschappij reeds met mijnwerk in de diepte was begonnen, dat zij het eigendom overdwars had doorgegraven om het rif te zoeken, dat een tweede rif gevonden was dat men thans volgde, en dat men reeds 800 voet op een diepte van 80 voet gevolgd had, terwijl de kwarts vier voet breed was en gerekend werd 1 ons per ton te zullen leveren. De bestuurder had proefnemingen verordend, en sommige resultaten zouden hen waarschijnlijk verrassen; maar de bestuurder wilde zijn berekeningen op matigen grondslag maken en sprak van één ons die hij uit den muren dacht te halen. Rapport aangenomen.

PRODUKTENMARKT TE P. ELIZABETH.

WOL.—Produkten handelaars wachten op de opening van de volgende verkoopingen te Londen op 24 dezer, vooraleer transacties aan te gaan, zoo valt er maar weinig in de open markt voor.

Dingsdag werden 48 balen aangeboden en daarvan werden 44 verkocht, Donderdag werden 389 balen aangeboden en 172 balen werden van de hand gezet. Het is bijna overtollig om te zeggen dat competitie slap en stil was, en prijzen laag, de loopende prijzen varieerden van 1s. 0½d. tot 1s. 3½d. voor goede ligte wol, voor mindere soorten van 4½d. tot 8½d. per lb.

IVOOR.—Op de produkten markt werden Donderdag twee kleine gezonde tanden aangeboden, die echter werden ingehouden tegen 8s. per lb.

ANGORAHAAR.—De markt is meer dan ooit gedrukt. Op de verkooping was Donderdag eene zeer goede tentoonstelling en van de 87 balen en 21 zakken die aangeboden werden, gingen 64 balen en 20 zakken van de hand, tegen 10d., 9d., en 8½d. per lb., 12 balen gemengd haar gingen tegen 8½d. per lb.

VELLEN.—Geen schaap of bokvellen waren Woensdag op de markt. Een kleine partij wilde dieren vellen gingen van de hand tegen prijzen, zooals hieronder voorzien.

KAROSSEN.—Verscheidene karossen werden aangeboden, doch de competitie was flaauw en zij werden ingehouden tegen de prijzen, zooals hieronder vermeld.

VOGELSTRUISVEEREN.—De markt is goed voorzien geworden gedurende de loopende week, en alhoewel de kwaliteit van het tentoongestelde door de bank goed was, toch waren er slechts weinige superieuren. Dientengevolge blijft de competitie voor alle soorten zeer levendig, en de geringe verandering in prijs is ten voordeele van verkoopers. De verkooping te Londen begint Maandag aanstaande, als wanneer eene groote vermeerdering in prijzen wordt verwacht, en tenzij er eene groote rijzing is in overeenstemming met die van hier, kan verwacht worden dat prijzen minder vast zullen zijn.

Hieronder volgt de noteering tot op deze week.

Maandag, Dingsdag en Woensdag, 9, 10 en 11 Junij.

VOGELSTRUISVEEREN.

(PRIJZEN PER LB.)—

WITTE primas (Sup)	£25 0 0 tot	£35 0 0
„ ordinaire	13 10 0 tot	20 0 0
„ eerste	11 10 0 tot	15 10 0
„ tweede	7 0 0 tot	8 10 0
„ derde	4 10 0 tot	6 10 0
Inferieure en getipte	2 10 0 tot	4 0 0
WIJFJES, witte en lichte super	8 0 0 tot	13 0 0
„ tweede	5 10 0 tot	6 10 0
„ derde	3 0 0 tot	4 10 0
„ donkere	5 15 0 tot	6 15 6
„ inferieure getipte	2 0 0 tot	3 0 6
Fancy byocks	6 0 0 tot	7 0 6
STAART, witte	2 10 0 tot	3 15 0
„ lichte	1 12 0 tot	2 10 0
„ donkere	0 18 0 tot	1 5 0
ZWARTE, lange	5 10 0 tot	8 10 0
„ lange middel.	4 0 0 tot	4 15 0
„ middelmatig	3 10 0 tot	4 10 0
„ korte middel.	1 12 6 tot	2 10 0
„ lange floss	1 2 6 tot	1 10 0
„ korte floss	0 10 6 tot	1 10 0
VALE, lange	3 0 0 tot	6 10 0
„ lange middel.	1 17 0 tot	3 10 0
„ korte do.	0 17 6 tot	1 10 0
„ lange floss	1 0 0 tot	1 10 0
„ korte floss	0 12 6 tot	1 0 0
SPADONAS, witte	2 5 0 tot	4 10 0
„ lichte	1 12 6 tot	3 0 0
„ donker en kuikens	0 5 0 tot	0 15 0

WOENSDAG, 11 JUNIJ,

VERSCHEIDENHEDEN.

35 Gelooide Gemsbokvellen, elk 2½d.
4 Gemsbokvellen, elk 8s.
7 Hartbeestvellen, elk 4s.
3 Koedoevellen, elk 3s. 3d.
2 Jonge do., elk 1s.
16 Koedoe saarten, elk 1d.
1 Hyenavellen mat 9s.

NIET VERKOCHT.

1 Gouden Jakhalsvellen Karos £5 10s.
1 Tijgervellen Karos £4 17 6d.
1 Gouden Jakhalsvellen Karos £4 12s. 6d.
1 Grijze Katvel £3 12s. 6d.
1 Gevlekte Katvel £3.
1 Grijze Katvel £2 12s. 6d.
1 Roode Katvel £2 10s.

PRODUKTENMARKT TE KIMBERLEY.

De heer James Lawrence berigt dato 13 Junij:

Aardappelen (beste) per sak, 163 lbs.	£0 12 0 —	1 3 0
Amandelen, per lb.	0 0 4 —	0 0 6
Boter (versche)	0 1 0 —	0 1 6
„ (tweede)	0 0 10 —	0 1 0
Boonen per sak, 203 lbs.	1 10 0 —	1 14 0
Eenden	0 2 0 —	0 2 9
Eijeren, per dozijn	0 2 0 —	0 2 3
Garst, per sak, 150 lbs.	0 15 0 —	0 16 0
Haver per sak, 150 lbs.	1 0 0 —	1 1 0
Ham en Spek, per lb.	0 0 6 —	0 0 9
Havergerven, per 100 lbs.	0 12 0 —	0 13 0
Havergerven, per baal	1 5 0 —	1 10 0
Hoenders, per stuk	0 1 6 —	0 1 9
Kaf, per baal	1 0 0 —	1 5 0
Kaf, per do. (O.V.S.)	0 16 0 —	1 0 0
Kafferkoren (roode) per sak, 200 lbs.	0 12 6 —	0 14 0
Kafferkoren (witte) per sak	0 15 0 —	0 16 0
Kalkoenen,	0 5 0 —	0 8 0
Meel, fijne per sak 100	0 18 0 —	1 1 0
Meel (Boer) (zachte koren ongezift) per zak 203 lbs	1 11 0 —	1 12 0
Meel (Boer) (harde koren ongezift)	1 11 0 —	1 12 0
Meel (zachte koren gezift)	1 1 0 —	1 14 0
Meel (zachte koren (gezift super.)	1 14 0 —	1 15 0
Meel, zachte, sup. gezift (O.V.S.)	1 15 6 —	1 17 0
Mielies (gele) per zak 203 lbs.	0 15 0 —	0 16 6
Mielies (gemengde)	0 15 0 —	0 15 0
Mielies (brood)	0 16 0 —	0 16 0
Mieliemeel (witte)	1 4 0 —	1 6 0
Mieliemeel (gele)	1 1 0 —	1 3 0
Rozijnen, per kistje 25 lbs	0 7 6 —	0 10 0
Struiseijeren	0 0 6 —	0 0 9
Tabak, per lb.	0 0 4 —	0 0 4½
Tarwe, per sak 203 lbs.	1 7 6 —	1 10 0
Uijen, per 120 lbs.	0 15 6 —	0 16 0
Vruchten gedroogde geschild	0 0 4 —	0 0 9
Walnoten, per lb.	0 0 4 —	0 0 6
Zemelen, per zak 100 lbs.	0 6 6 —	0 7 0
Zout, per sak	0 7 6 —	0 8 0
Zweepstokken elk	0 1 6 —	0 3 0

LEVENDE HAVE.

SLAGTVEE.

Ossen, 600 lb. £6 tot £6 10s.
Ossen, 700 tot 800 lb. £6 10s. tot £7.
Koeijen, 450 lb £3 10s. tot £4.
Kalveren, 25s. tot 30s.
Varkens, 30s. tot 35s.
Lammers, 30 lb. 6s. tot 7s.
Hamels, 50 lb. 10s. tot 12s. 6d.
Kapaters, 60 lb. 11s. tot 12s.

TREKVEE.

Ossen, goede £6 tot £7.
Ezels, groote £9 tot £11.
Ezels, kleine £5 tot £5 10s.
Melkkoeijen £8 tot £15.

AANMERKINGEN.

De markten waren gedurende de week goed voorzien met produkten. Tamelijk groote partijen mielies zijn verkocht, tegen lagere notering. In het eerste gedeelte der week werden groote partijen aangeboden en prijzen zijn bepaald swakker. Partijen boerenmeel blijven aankomen, en dienen, om de reeds groote voorraden in handen te vermeerderen, en vooraleer er aan eene rijzing kan gedacht worden, moeten groote hoeveelheden van de hand gezet worden. Kafferkoorn is zeer volop en niet veel in aanvraag. Haver, Tarwe en Garst verschillen zeer weinig in prijs. Voer en Kaf blijven hetzelfde. Goede aardappelen en uijen worden tamelijk goed verkocht. Groenten blijven volop. Vruchten van alle soorten zeer schaars, en het weinige dat aangeboden wordt is van mindere gehalte. Boter en eijeren zijn goedkoop, pluimvee volop en goedkoop.

LEVENDE HAVE.

Inferieure soorten van Vee volop en moeijelijk om te plaatsen; zeer weinig eerste klas vee wordt nu aangeboden.

PRODUKTENMARKT TE KAAPSTAD.

De heeren Ball & Co. berigten ons 14 Junij het volgende:—

VOGELSTRUISVEEREN.—Voorraden komen volop aan. De markt was deze week goed voorzien, de veeren bestonden door en door uit zeer goede kwaliteit. Staartveeren zijn in groote aanvraag tegen een rijzing van 5s. per lb. Zwarte en vale zijn vast in prijs, doch witte en wijfjes zijn bepaald minder en vereischen levendige ondersteuning van verkoopers. De verkoopingen te Londen zijn bepaald, om op Maandag den 16den dezer, te beginnen, de laatste stoomboot, om de verkoopingen in Augustus te vangen, zeilt Woensdag den 2den Julij.

Verkoopingen gedurende verleden week 2,821 lb. alles verkocht voor £8,451. Uitvoer voor deze week 2,240 lb. gewaardeerd op £3,730.

Wij noteren de volgende als marktprijzen.

Witte, ordinaire primas	£11 10 0	tot	£17 0 0
Do., eerste	9 10 0	„	11 0 0
Do., tweede	7 0 0	„	8 10 0
Do., derde	4 0 0	„	5 10 0
Do., inferieure en schachtig	1 15 0	„	3 0 0
Wijfjes, witte en lichte (superieure)	8 10 0	„	12 10 0
Do., tweede	5 10 0	„	7 10 0
Do., derde	3 5 0	„	4 10 0
Do., donkere	5 10 0	„	8 10 0
Do., inferieure en schachtig	1 5 0	„	2 0 0
Fancy Byocks	6 0 0	„	8 10 0
Staart, witte	2 10 0	„	3 10 0
Do., lichte	1 15 0	„	2 10 0
Do., donkere	0 15 6	„	1 10 0
Zwarte, lange	6 10 0	„	9 10 0
Do., middelmatige (lange)	5 0 0	„	7 0 0
Do., middelmatige	3 10 0	„	4 10 0
Do., middelmatige korte	1 10 0	„	2 0 0
Do., do., gemeene tot tamelijk	0 8 0	„	1 0 0
Do. flos (lange)	1 5 0	„	2 0 0
Do., flos (korte)	0 7 6	„	0 12 6
Vale, lange	3 10 0	„	6 0 0
Do., middelmatige	3 0 0	„	3 10 0
Do., middelm. en korte	1 10 0	„	2 0 0
Do., middelm. en korte (uitgezochte)	0 12 6	„	0 17 6
Do., do., gemeene tot tamelijk	0 5 0	„	0 10 0
Do. flos (lange)	1 5 0	„	2 0 0
Do., flos (korte)	0 7 6	„	0 12 6
Spadonas, witte	3 10 0	„	4 10 0
Do., lichte	2 10 0	„	3 10 0
Do., donkere en kuikenveeren	0 6 0	„	0 1 6

WOL.—Onze markt toont geen teekenen van verbetering aan. Eenige weinige transacties hebben deze week plaats gevonden, meerendeels tegen nominale prijzen. Op onze plaatselijke markt werden 10 balen vetwol onder den hamer gebragt, en verkocht tegen 4½d. tot 4¾d. per lb. Groffe 2½d. per lb.

Wij noteren superieure ligte Karoo wol 5½d. tot 6½d. per lb. gemengde partijen 5d. tot 5½d., zware en gebrekkige partijen 4d. tot 4½d. per lb.

VELLEN.—Voorraden zijn deze week bijzonder groot. Competitie is tamelijk levendig, doch men no toonen een dalende neiging aan. Wij noteeren: Bokvellen 9½d. per lb. Lange wol merino 4½d., korte wol 4½d. per lb. Gescheurde vellen 3½d. per lb. Bastaards 3½d. per lb. Kaapsche 1s. 9d. elk.

Beschadigde vellen volgens kwaliteit.

Marabastad (Zoutpansberg.)

(Van onzen Correspondent.)

4 Junij 1890.

Ik neem de gelegenheid om zoowat aan u mede te deelen van onze trek uit Zoutpansberg en andere Distrikten van de Zuid Afrikaansche Republiek.

Wij zijn van plan om den Staat voor een tijd of voor altijd te verlaten, naar het beloofde land genaamd Banjiar's Land of Mashonas Land, gelegen ten Oosten van het land der Matabele. Dit is het beloofde land, vol van honig en melk, daar loopen de speenvarkens met mes en vork op den rug. Dit land wordt beschouwd dat te zijn waar de Koningin van Scheba gewoond heeft. Men vindt er zeer veel oude puinhoopen en oude muren van zeer goede gekapte klip, zeer prachtig om te aanschouwen. Wij zullen op den vijftienden dag van deze maand van hier vertrekken, met een van onze voornaamste mannen aan het hoofd, naar het land van melk en honig. De bewoners roepen ons toe; komt gij en verlost ons van het juk der Matabele; zij doen inbraak in ons land; zij berooven en vermoorden ons. Komt ons te hulp, wij zullen u het vet van ons land geven. Wij zullen met u en de uwen samen wonen. Maar verlost ons van den bloeddorstige Matabele. Dat is hun geroep en de bede der inwoners van gemeld land. Wij zullen gaan met het swaard en den Bijbel om de noodlijdenden te verlossen uit de hand des vijands. Zoo zullen wij den Staat verlaten om plaats te geven voor anderen, want de Staat is op goede voeten om voorwaarts te gaan en om Engelsch of Nederlandsch in een korten tijd te worden, want de Hollanders of Nederlanders en de Engelschman krijgen de overhand over ons.

1. Nu gaan wij den Transvaal vaarwel zeggen,
En na het beloofde land toe trekken;
Met sak en pak na Banjiars land toe,
Want wij zijn voor oom Paul en oom Piet al moe.

2. Zij zijn voor den uitlander met hart en ziel,
En wij word nacht en dag door hen verniel,
Een Afrikaan heeft geen kans nu hier,
Zoo zal wij ons met Banjiar's land versier.

3. Wij zullen ons in dat land verblijden,
Daar zal ons niet door den uitlander lijden,
Want hier in Transvaal zijn zij al baas,
En wij de voortrekkers zijn al klaar.

4. Want oom Paul en oom Piet hebben hen zeer lief,
Zij roepen uit, geef ons posten als jou blief,
En onze Staats mannen zoo gek genoeg,
Geven een eerepost voor elk een boef.

5. Ik zag er was tegenwerping door Vorster in den raad,
Tegen een of ander maar wat heeft het gebaat/
Zij was door oom Paul vastgesteld,
En Vorster kan maar gaan met zijn gezel.

6. Wij heb ons voor genomen van nu voortaan,
Om ons niet verder te bemoeijen maar om te gaan,
Naar den Kaffer, Moor en Indiaan,
Maar hier niet te wonen noch in den maan.

7. Wij wensch ons Staatsmannen het beste toe.
Met hun dierbare uitlander de gemeste koe.
Die gemest zijn geworden door ons bloed,
Dat op Langsnek en Majuba heeft gevloeid.

8. Vaarwel, vaarwel Transvaal met landgenoot en taal,
Met oom Paul en oom Piet, met uitlander en Raadzaal,
Leef vrolijk in het land, gekocht door onze hand,
Wij gaan met een sterke hand, naar het woeste Banjiars land.

9. En God sal ons bewaar, want de Charter is niet daar,
Want Lobangolo met zijn paar zijn alle gereed en klaar,
Om Jan Bull met zijn macht tegen te staan met kracht,
Met vuurwapens en hun vlag, en wachters in den nacht.

10. Om de Charter Company te jagen in de zee'
Wij sal vechten voor ons land en ook voor onze vee,
Jan Bull moet maar voorzichtig wees met zijn Charter Company,
En Mr. Moffat moet maar trek en neem de Charter mee.

11. Indien hij dit niet doet dan drenk de Charter bloed.
Want Lobangolo's hoed heeft hij met bloed gevoed,
De Charter sal niet door mij, en ook niet door mijn volk,
Voor wettig beschouwd worden, want zij is een swarte wolk.

12. Ik denk Jan Bull gij moet maar trek met jou Charter en al,
Bij Lobangolo is gij gemerkt met Moffat en het getal,
Lobangolo hebt jou niet noodig en ook den Charter niet,
Want in jou en in jou Charter ziet hij zijn verdriet.

14. Editeur ik zal maar eindigen tot dat gij mij een dag ziet,
Ik ben u veel verplicht voor het opnemen van mijn lied,
Ik sal aan u ook schrijven met een goede sterke pols,
Mijn naam sal ik u geven, mijn naam is

JACOB D. E. SCHOLTZ.

DE GOUD AANDEELEN MARKT.

De heeren Johan Jansen en Co. geven de volgende noteringen tot 5 n.m. 16 Junij:—

	£	s.	d.
Alpine	0	9	0
Aurora West	0	3	6
Auroras	0	12	0
Agnes Munro	0	2	0
Athena, Worcester	3	0	0
Blue Sky	0	2	0
Bankets	0	4	3
Black Reefs	0	4	6
Botha's Reef	0	6	6
Balmorals	0	3	0
City and Suburban	5	7	6
Orpesus	1	5	[illegible]
Du Preez	0	2	9
Driefontein	0	3	0
Durban Roodepoort	3	17	6
George Goch	0	9	0
Gold Fields	4	5	0
Geldenhuis	1	8	3
Do. Main Reef	0	8	0
Gipsy	0	5	0
Glencairn	0	9	6
Henry Nourses	1	10	6
Pilots	1	17	6
Hartbeest Union	0	3	0
Johannesburg Waterworks	0	12	0
Johannesburg Estates	1	1	6
Do. Tram	0	7	0
Jumpers	4	12	6
Jubilees	5	15	0
Kleinfontein	0	6	0
King Solomons Mine	0	3	0
Leeuwpoorts	0	3	0
Laxeys	0	0	9
Langlaagte Estate	3	2	0
Langlaagte United	0	14	6
Do. Block B	1	9	0
Do. Deep Level	0	6	0
Do. Centrals	0	9	6
Do. Western	0	8	0
May Consolidated	1	2	0
Main Reef	0	10	0
Marais Reef	0	3	0
Metropolitans	1	4	6
Meijer en Charlton	1	12	0
Modderfontein	0	4	0
Moss Rose	1	1	0
Moss Rose Extension	0	3	6
Deep Level	0	4	6
Mulder's Farm	0	2	6
Nabobs	0	10	0
Nigels	0	19	0
Nooitgedacht	0	7	9
do. (Victoria)	0	5	0
Nooitgedacht Extension	0	7	0
Nationals	0	5	0
Orientels	0	15	0
Princesses	0	13	0
Paarl Ophirs	1	15	6
Paarl Pretoria	1	0	0
Pigg's Peak	0	4	6
Roodepoort Kimberley	1	12	3
Shebas	0	15	0
Simmer and Jack	4	15	0
Stanhopes	2	15	6
Steyns	0	6	6
Sears	0	9	0
Salisbury	5	12	6
Salisbury Extension	0	12	0
Tharsis	0	11	0
Transvaal Silver	0	8	6
United Main Reef	0	17	6
Veras	0	1	6
Van Rijn	0	6	0
Waterval	0	6	0
Wemmers	4	12	6
Wolhuter	1	0	0
Wolsinghams	0	4	6
Worcester Exploratie	1	9	6

Markt swakker.

— In Tunis is men druk bezig met het vernietigen van sprinkhanen-eijeren. Op een plaats werden een dertig-tal hectoliters daarvan verbrand. Op een andere plaats kwamen de sprinkhanen reeds uit, doch nam men alle maatregelen om ze te vernietigen. In het begin van Mei zal te Madrid een tentoonstelling gehouden worden van middelen ter bestrijding van de springhanenplaag en van toestellen om gesoline op de meest praktische wijze toe te passen.

Westelijke Provincie Bank
PAARL.

Nominaal Kapitaal ...	£50,000
Opbetaald Kapitaal ...	30,000
Reservefonds ...	26,000

DIRECTEUREN:
Wel-Ed. hr. J. J. PROCTOR, L.W.V., Voorzitter.
— D. J. A. VAN DER SPUY, M.z.
— B. P. DU PLESSIS.
— F. J. P. RETIEF.
— CONSTANT WAHL.
— J. P. RETIEF.
— J. R. DE VILLIERS.

Malmesbury Tak, J. J. MARAIS, Ageerend Bestuurder.

Montagu Tak, P. A. EUVRARD, Jr., Bestuurder.

Agentschappen:—De Kaap de Goede Hoop (beperkt), te Kaapstad, Port Elizabeth, Kimberley.

De Standard Bank (beperkt), in de Transvaal en Natal.

Worcester Com. Bank.—Worcester.
Wellington Bank.—Wellington.
Stellenbosch Dist. Bank.—Stellenbosch.

De Bank koopt Wissels, en reikt uit Drafts betaalbaar in de voornaamste plaatsen van de Transvaal, Natal en Kaapkolonie, geeft Renten op Vaste Deposita, verdisconteert dagelijks goedgekeurde Wissels, en onderneemt alle gewone Bankbezigheid, beide aan het Hoofdkantoor en de Takken.

De Directeuren komen bijeen Dingsdags en Vrijdags, te 10 v.m.

J. S. DE VILLIERS, A. M.zn,
Algemeene Bestuurder.

DE ZUID AFRIKAANSCHE ASSOCIATIE
VOOR HET
Administreeren en Beredderen van Boedels.

OPGERIGT A. D. 1836,

Ingelijfd door Ordonnantie No. 6, 1836, Akte 9, 1865, Akte No. 17, 1875, en Akte No. 27, 1888.

Opbetaald en Vermeerderd Kapitaal £29,400, In 168 Aandeelen van £175.

Bedrag onder Administratie meer dan £625,000 Sterling.

DIRECTEUREN:
Edele Heer ALFRED EBDEN, President.
De WelEdele heeren

R. MYBURGH.	J. A. BAM.
J. C. OVERBEEK.	G. SICHEL.

Voor de Administratie van Boedels en ander Eigendom als Voogden, Curatoren, Trustees of Agenten.

N.B. De Direkteuren vergaderen iederen DINGSDAG en VRIJDAG, te elf ure 's morgens.

Kantoren: No. 6, Kerkplein, Kaapstad.
H. GIBSON, Secretaris.

Siroop van Dusart

Toebereid met KALK LACTO-PHOSPHAAT

Dit praeparaat is het eenige van dien aard, dat te Parijs door de doctoren der hospitalen aan hunne zieken is voorgeschreven en volgens wier ervaring de spijsverteeringe bevorderende eigenschappen der Lacto-phosphaat van kalk zijn geconstateerd.

ZIJ ZIJN DIENSTIG:

Voor *bleeke kinderen*; voor *lijders aan engelsche ziekte*; voor *meisjes die zich ontwikkelen*; voor *zwakke vrouwen*; tot het *bevorderen* der hoeveelheid en rijkdom der melk bij zogende vrouwen; voor *convalescenten*; voor *verzwakte bejaarde lieden*; tegen *gebrek aan eetlust*; tot *herstelling van gebroken beenderen*; tot *heeling der wonden*.

SANTAL-MIDY
Capsules

Die de zuivere vluchtige Olie van Sandelhout bevatten, worden thans uitsluitend in plaats van *Copahu*, *Cubebe* of *inspuitingen* tegen slijmvloeden gebruikt. Zij genezen bijna altijd in 48 uren de hardnekkigste uitvloeiingen, zonder de maag te vermoeien.

WAARSCHUWING! De echte SANTAL MIDY Capsules dragen in iedere Capsule den naam MIDY in zwarte letters

Apotheker, 8, rue Vivienne — PARIJS

Hoofd Dépôt: Kaapstad, bij de H. H. Lennon & Tebb en Heynes, Matthews & C°.

Ormond's groote Afrikaansche Geneesmiddel

Neemt dagelijks toe in populariteit door de Kolonie.

De aandacht van ingezetenen van de Kaapkolonie, Oranje Vrijstaat en Natal wordt ernstig bepaald bij deze kostbare Medicijn, gemaakt van Kaapsche Wortels.

Daar dit een MIDDEL is voor BLOEDONGESTELDHEDEN en een SPECIFIEK VOOR KOORTSEN, moest geen huisgezin zonder een voorraad voor huishoudelijk gebruik zijn.

Voor Kwalen eigen aan het vrouwelijk geslacht is het ongeëvenaard.

Probeer het Geneesmiddel

VOOR

Huidziekte, Eczema, Syphilitische en ander Uitslagen, Kwalen van de Urine Organen, Slechte Spijsvertering, Lever Aandoeningen en Chronische Rheumatiek.

Bij elke bottel is een pamphlet in Engelsch Hollandsch, Duitsch en Kaffersch, bevattende vele getuigschriften.

Verkrijgbaar bij alle Medicijnen Handelaars door de Kolonie.

ALLEEN BEREID DOOR

G. E. COOK, CHEMIST,

KING WILLIAMS TOWN.

"Werkt als een wonder."

JONES' RHEUMATICURO

De Groote Zuid Afrikaansche Remedie

FAALT nooit om JICHT, RHEUMATIEK RHEUMATISCHE JICHT, LENDE JICHT, HEUPJICHT en ZINKINGS te genezen DUIZENDE GETUIGSCHRIFTEN.

"De Eerw. OTTO PADEL, van Tinana, die maanden lang bedlegerig was met erge Rheumatiek, is nu geheel genezen. Hij schrijft:—'*Ik ben genezen alleen door RHEUMATICURO. Ik wensch dus deze remedie aan te bevelen bij allen die aan deze kwaal lijden.*'" Uittreksel van een maandelijksch Rapport van de Moravische Zendelingvereeniging in Zuid Afrika.

WORDT OVERAL VERKOCHT *en alleen ereid door den Eigenaar,*

James Jones, Langestraat, Kaapstad

Engelsche Agenten in het groot:— W. SUTTON & Co. Bowchurchyard, Londen

J.S. HOOGENDOORN,

AANSPREKER, ENZ.,

BEGRAFENISSEN aangenomen Doodkisten, Lijkkoetsen en Rouwkoetsen geleverd in den kortst mogelijken tijd en tegen den billijksten Prijs.

ROSESTRAAT, KAAPSTAD.

Zuid Afrikaansche Associatie voor de Administratie en Beredderring van Boedels

IN overeenkomst met Sectie 18 van de Akte van Inlijving dezer Associatie, zullen

TENDERS

door de Directie ontvangen worden tot DONDERDAG, den 19DEN DEZER, voor Vier (4) Aandeelen (Nieuwe Uitgave) in deze Inrigting, met de Rente gerekend van den 1sten Mei laatstleden.

HY. GIBSON,
Secretaris.

Kaapstad, No. 6, Kerkplein,
6 Junij 1890.

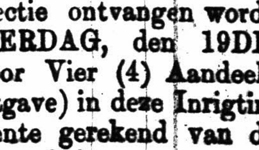

Voor Goede Brillen en Oogglazen, in het groot en klein,

Tegen Billijke Prijzen,

GA NAAR

J. D. THIES & Co.,

Gezichtkundigen, Horologiemakers, en

Langstraat, Tram Statie.

Zuid Afrikaansche College.

Murray's Gift.

APPLICATIES zullen door den Ondergeteekende ontvangen worden tot 12 Julij aanst., voor Vier Murray Scholierschappen, Twee Senior en Twee Junior. Iedere Applicatie moet vergezeld gaan met een opgaaf van den ouderdom van den Kandidaat, de namen van zijne Ouders, en zulke informatie betreffende hunne afkomst, als hij mag bezitten. Kandidaten voor Senior Scholierschappen moeten het Universiteit Matriculatie Examen gepasseerd hebben. Kandidaten voor Junior Scholierschappen die het Hooger School Examen of daarmede gelijkstaande niet gepasseerd hebben, moeten het College Admissie Examen passeeren.

H. M. FOOT,
Secretaris van den Raad.

Z. A. College, 12 Mei 1890.

UNION LINIE
KONINKLIJKE MAILDIENST
UNION STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ (BEPERKT).

DE Mailbooten der Maatschappij vertrekken van Kaapstad naar Engeland, via Madeira, om den anderen Woensdag, te 4 uur n.m., te St. Helena, Ascension, Madeira, en Lissabon als onder aanleggende.

VOOR ENGELAND.

MEXICAN, Kapt. LARMER, 25 Junij.
ATHENIAN, Kapt. BAINBRIDGE, 9 Julij.
SPARTAN, Kapt. WAIT, 23 Julij.
MOOR, Kapt. GRIFFIN, 6 Augustus.

* Een van de Maatschappij's mooije Stoombooten zal SOUTHAMPTON verlaten voor HAMBURG, kort na de aankomst van deze Mailstoombooten.

RETOURKAARTJES naar ENGELAND, geldbaar voor Zes Maanden, worden uitgereikt tegen een vermindering van 10 percent op den Dubbel Passageprijs.

RETOURKAARTJES voor HAVENS langs de KUST worden uitgereikt voor de terugreis binnen Drie Maanden per de Union of de Castle Maatschappij Stoombooten.

Voor Vracht of Passage doe men aanzoek aan de Kantoren van de Maatschappij, Adderleystraat.

THOS. F. FULLER,
Algemeene Bestierder voor Zuid Afrika.

ZUID-AFRIKAANSCHE
Koninklijke Maildienst.

De "Castle Mail Packets" Maatschappij

DE Stoombooten dezer Linie vertrekken van Kaapstad naar Londen om den anderen Woensdag, te 4 uur n.m., via Madeira en Plymouth, te Sint Helena en Ascension aanleggende op bepaalde tusschentijden.

Junij 18.—R.M.S. HAWARDEN CASTLE, Kapt. DUNCAN, via Madeira.
Junij 4.—GARTH CASTLE, Kapt. BROADFOOT.
Junij 18—HAWARDEN CASTLE, Kapt. DUNCAN.
Julij 2.—GRANTULLY CASTLE, Kapt. BAY.
Julij 16.—DRUMMOND CASTLE, Kapt. J. WINCHESTER.
Julij 30.—NORHAM CASTLE, Kapt. JEFFRIES.

Voor vracht of passage vervoege men zich bij de Agentuur van de CASTLE MAILBOOT MAATSCHAPPIJ (Beperkt).

"De Volksstem."

ABONNEMENT bij vooruitbetaling £1 10s. per jaar. Advertentien 3s. per duim, Enkel Kolom. Voor meerdere plaatsingen 1s. 6d. id. id.

Voortdurende Advertering tegen bijzonder Voordeelige Voorwaarden.

De Volksstem is de meest verspreide courant van de Zuid-Afrikaansche Courant en schier het eenige orgaan dat door de bevolking in de Distrikten gelezen en voor Advertentiën gebezigd en geraadpleegd wordt.

Armstrong & Cie,

AFSLAGERS, ENZ.,

TE

PORT ELIZABETH.

EENIG soort Vee, door hunne Boeren Vrienden aan bovengenoemde firma ter verkoop gezonden, ontvangt de best mogelijke attentie. Correspondentie in het Hollandsch of Engelsch en prompte betaling voor verkocht Vee.

Weggeloopen

VAN de Plaats Klipheuvel, Koeberg, op 26 April, 2 Merrie Paarden, 1 Zwart en 1 Roodbruin, het Bruine wat mager en gemerkt op regterbout E. K. bij de 3 jaren oud, laatst gezien in de rigting van Klapmuts. Heeren Schutmeesters of anderen bij wie zij mogen zijn, of komen aanloopen, gelieven kennis te geven aan den ondergeteekende door wien alle billijke kosten sullen betaald worden.

G. J. V. LOUBSER,
Klipheuvel Statie.

Malmesbury Executeurskamer en Vuur en Brand Assurantie Maatschappij.

Ingelijfd bij Acte van Parlement No. 10 van 1884.

Voor het administreeren van Eigendommen en Boedels, als Executeuren, Administrateuren, Voogden, Curatoren en Agenten en het Verassureren van Eigendommen.

DIRECTEUREN:
De WelEd. Heer TH. A. J. LOUW, L.W.V. Voorzitter.
De Wel-Ed. heeren

C. P. BASSON.	D. J. ACKERMANN, Jr.
P. RYAN.	N. J. H. CROMBIE
G. W. D. RUST.	A. W. LOUW.

AUDITEUREN:
De WelEd. Heeren A. C. KOCH en J. J. MARAIS.

De Directeuren vergaderen elken Dingsdag, voormiddags, in den Zomer ten 9 uur, in den Winter ten 10 uur.

B. WETHMAR, Secretaris.

"De Zuid Afrikaan"
EN
"VOLKSVRIEND".

DE Inteekening op dit Blad is in de Stad £1 16s. en in de Buitendistrikten £2 per jaar, VOORUIT BETAALBAAR. Aan elken Inteekenaar worden DRIE VOLLE BLADEN per week toegezonden.

Zij die voor het Blad wenschen te bedanken moeten drie maanden vooruit kennis geven van hun voornemen.

AGENTEN VOOR DE "ZUID AFRIKAAN EN VOLKSVRIEND."

Alexandria, Ds. J. Roos.
Adelaide, C. Callaghan.
Alice, Geo. Murray.
Aliwal Noord, Sauer en Orsmond.
Barrydale, A. Helfrich.
Beaufort West, P. Teske.
Belmont, Griqualand West, J. J. de Kock.
Bloemfontein, J. F. C. v. Iddekinge.
Boshof, C. G. Marais.
Bredasdorp, John Taljard.
Britstown, J. P. Theron, M.L.A.
Burgersdorp, J. C. van der Hever.
Barberton, J. H. Hofmeyr, Zuid Afrikaansch Syndicaat Agent.
Cala, J. M. Turvey.
Colesberg, E. van Bart.
Ceres, Jos. Fourie.
Caledon, J. Esterhuysen.
Calvinia, A. P. Keyter.
Cradock, A. Metcalf.
Clanwilliam, L. G. H. Pocock.
Dordrecht, J. S. van Zijl.
Durbanville, D. S. Malan.
Darling, Jacob Cats.
Diamantvelden, J. J. Michau.
Dist. Ermelo, Transvaal, ———
Embokotw, T. Ernest Jeenicke.
Franschhoek, J. C. le Roex
Fraserburg, Geo. Hodgson.
Fauresmith, S. Rorich.
George, J. Kretzen.
Goudine, T. C. Botha, Jr.
Graaff-Reinet, A. P. van den Berg.
Heidelberg, James du Preez.
Heilbron, O.V.S., P. M. Beijers.
Humansdorp, W. Anderson.
Hanover, C. Nathan.
Hope Town, M. C. Louw.
Hopefield, J. W. Stigling.
Jacobsdal, J. W. B. de Villiers.
Johannesburg, "Republican and Co. Loan Trust, and Agency Co. Ltd."
Kimberley, J. J. Michau.
Klerksdorp, Wm. F. Maritz.
Knysna, P. Metelerkamp.
Korannaland, G. Schonken.
Kroonstad, J. N. Bilgnaut.
Koffijfontein, F. L. Rorich.
Krakeelrivier, Ign. L. Ferreira.
Ladysmith (Riversdale), A. G. H. v. Velden
Lady Grey (Aliwal Noord), C. C. Cloete.
Ladybrand, H. P. van Heerden.
Maraisburg, D. F. Marais.
Malmesbury, H. P. du Toit en C. de Graaff, Ds.
Middelburg, Josua Naudé.
Murraysburg, A. Innes.
Moddergat, J. W. L. Hofmeyr.
Molteno, E. Hall.
Mosselbaai, E. Meyer, N. zn.
Montagu, P. J. Joubert, W.zn.
Moorreesburg, G. W. D. Rust.
Napier, E. G. Bell.
Namaqualand, J. G. Fischer en Gerard Geel.
Nazareth, P. J. Naudé.
Olifantsrivier, S. P. van Ellewee.
Oudtshoorn, Keyter & Co.
Paarl, T. Roos, T.zn. en D. J. A. v. d. Spuy.
Pearston, A. J Myburgh.
Petrusville, P. J. de Vaal.
Philadelphia, H. C. Dryer, A.zn.
Philipstown, R. Röper.
Phillippolus (O.V.S.), Olst en Sem.
Piquetberg, J. H. Zoer.
Pietermaritzburg, G. A. F. de Graaff
Porterville, Geo. Laurence & Co.
Port Elizabeth, ———
Potchefstroom, C. M. Douthwaite.
Pretoria, Transvaal Executeurskamer.
Prieska, B. P. van Niekerk.
Prins Albert, A. J. J. Kropholler.
Queenstown, J. G. N. van Gass.
Riversdale, Reitz, Ver [illegible] en Rooth.
Richmond, A. P. de Villiers.
Riebeek West, F. Russouw.
Robertson, J. A. Neethling.
Riebeekskasteel, D. Krige.
Somerset West, Johan Theunissen
Stellenbosch, W. J. de Kock en K. J. Bestbier
Swellendam, G. Reinecke.
Saldanhabaai en St. Helena Baai, J. A. Schickerling.
Smithfield, W. G. Butler.
Schietfontein, — Sterrenberg.
Sutherland, H. P. van Eijk.
Somerset Oost, A. H. Hofmeyr.
Tarkastad, E. J. Stanley.
Tijgerhoek, P. O. Welgevonden (distrikt Uitenhage), W. R. Mohr.
Tulbagh, H. Fagan.
Uitenhage, A. de Villiers.
Utrecht (Transvaal), H. L. Neethling.
Uniondale, G. L. van Heerde.
Van Rhynsdorp, P. B. van Rhyn.
Van der Byl's Kraal, P.O., D. J. Maritz, Jr.
Ventersburg, D. Vermooten.
Villiersdorp, W. Roux.
Victoria West, I. J. van der Merwe.
Wijnberg, G. de Kock.
Winburg, E. Roberts.
Willowmore, J. Williams.
Winterberg, Fort Beaufort, R. Stavenhagen
Wellington, J. Addey Malherbe en J. F. Pentz & Co.
Worcester, V. Harris.
Wakkerstroom, D. D. Bierman, Jr.
Zandfontein, W. H. F. Hoffman.
NEDERLAND — Maatschappij tot bevordering der Handelsbetrekkingen tusschen Nederland en Zuid Afrika.

Gedrukt en uitgegeven door M. G. Ruysch, handelende onder den stijl of de firma van Hermann & Rousseau, Hout plein, Kaapstad.